

MANUSCRIPTA

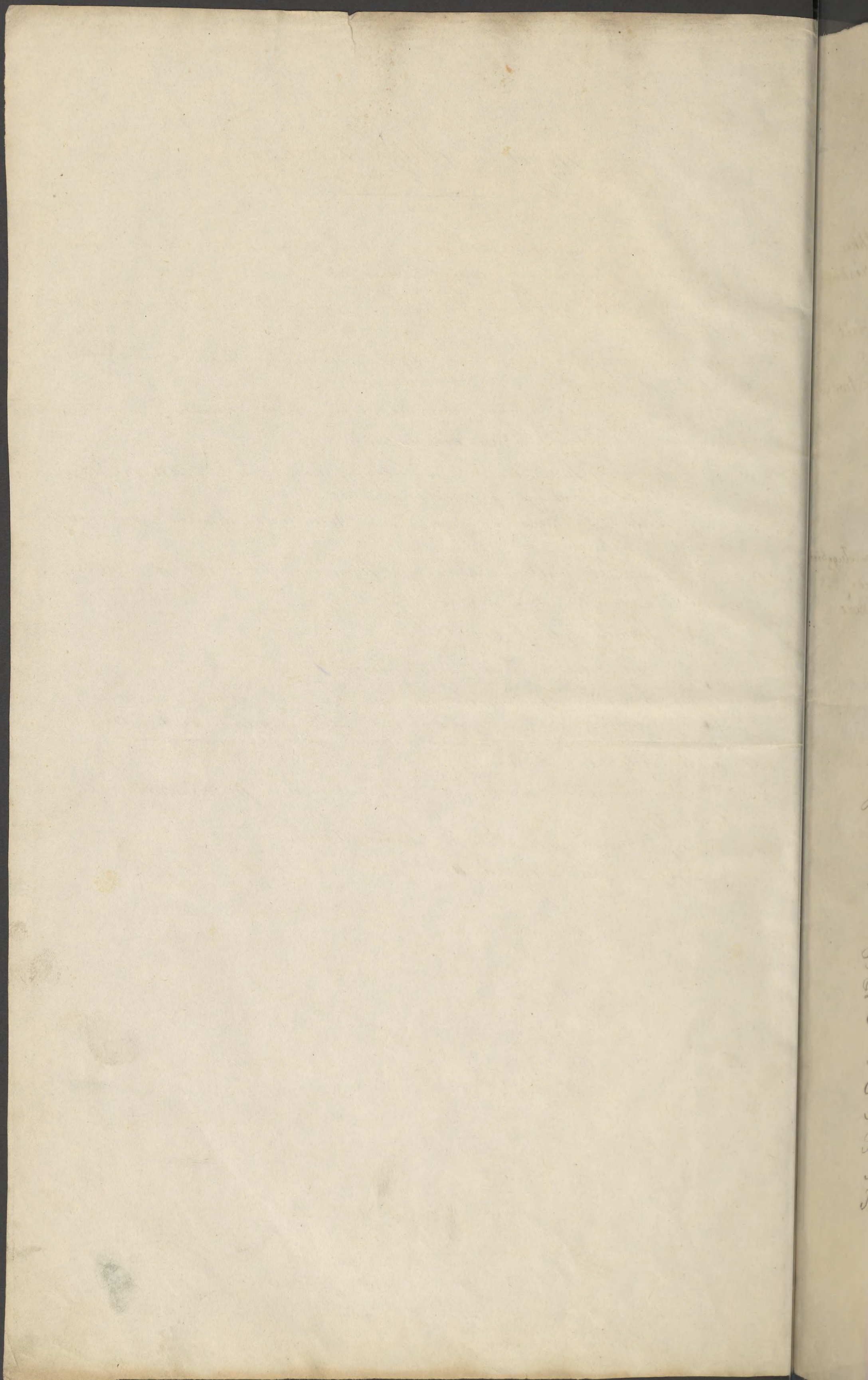
INSTITUTI OSSOLINIANI

IV. 521

N° 521.

Wypisy z Metryk Koronnych.

- 1) Inwentarz wszechnych parafii w ziemiach ruskich k' stola J. H. księci mazańskich spisany wiernie przez urodzonego Chrystofa Chłotowskiego.
- 2) Kopia listu wojewody Inflanckiego do wojewody białostkiego 24 octobris 1755 z Dabrowy pisanego
- 3) — biskupa Masminskiego do sędziego podłanckiego koronnego, z Steitbergu 26 lutego 1756
- 4) Płowa krajowego koronnego, marszałka sejmku wielkiego warszawskiego po sermonym przez Podhorstkiego, sędziego Trembowelskiego sejmie
- 5) Proszypel J. H. M. Augusta II do Kommissarion z korony i W. E. d'Alenckiego względem dochodzenia salysjacji do wojst ruskich.
- 6) Instrukcja Karolowi Karłowiczowi Nylowickiemu stolnikowi Czesko-morawskiemu w dyjece galicyi.
- 7) Ceremoniał przyjazdu i wykonania homagii królowi polskiemu Karolowi na sięsłwo kurlandzkie die 2 Januarii 1759.
- 8) Sprawozdanie króla pruskiego 1756.
- 9) Proces przeciw gustom i zabobonom.
- 10) Deklaracya Fundamentow króla pruskiego naklonity do ułożenia z wojstkiem wojem w szkiełkane państwo króla polskiego, elektora saskiego 1756.
- 11) Deliberacya in anno 1758
- 12) Kopia listu J. H. M. do Prymasa, z obru pod Königsbergem 21 sep, tembris 1756.
- 13) Proszypel J. H. M. do miasta Włocław.
- 14) Uniwersał Augusta II.

Wydruk z Księgi pod Literą A, A, 12, Metryki Ko-
ronnej - zawierający karty tytułowa, Dedykacja,
Regestr, i jednego ze Starostw, - Księga ta znajduje
się w Metryce Litewskiej przy 3^{im} Depar-
tamencie Senatu w Petersburgu.

1. 521

Regestr albo inwentarz wsithkich
pożithkow w ziemiach Ruskich kostu
I. K. M. należących spiszani wiernie przez
Urodzonego Christofa Sokolowskiego ze
Wrocławey Starostę Rogozin'skiego i do
Ziem Ruskich z Sreymu Warschawskiego
przez I. K. M. rewizora Deputowanego.

O
szwiedzonemu y namocniejszemu
Książęciu y Panu: Zigmuntowi Augusto-
wi z Łaski Bożej Królowi Polskiemu
y Wielkiemu Książęciu Litewskiemu Rus-
kiemu, Pruskiemu, Mazowieckiemu Zmudzkiemu
es. Driedzielowi y Panu mojemu miłosciwemu.

Panie moy! a-czem prostak wzdiesz tak umitował nędrnego
Ze przekładacz raczisz, sprawi swe, namie stuge swego
Godności acz wemnie niemasz, wszakosz tobie Panu
Chucz, wierność, uprzejmość i poddanstwo skamemu
Wrobie czuje y wiernie tho wierzawam
Zesz thi Pan moy, y a stuga twoi, Cro każesz po prostu
Dziatam

A yżasz tho chozial po mnie miecz, srebro iku swoym
Bym w Ruskie stroni yachal, a o pożithku twoym
Dowiedziawszi żię, bym dacz sprawie umyal.
Cro bi też pan moy za pożitek tam wonich stronach
miał
Atak the księgi tobie Panu moyemu
Oddawam, w ktorem spiszał pożithki stolu twemu
Należące Athegom strzeżt w przednie
Bym niepricziniał a ny umnieyszał żadnej rzecz i nigdzie
Alie crom y yakom gdzie zastał stowarzyszeni swemi
Thom piszał, thom uprawował y sstugami memy

Wyraduyacz sie spilnoscia, o ka'dem po'ithku
Lofobna chciatem wiedziec o ka'dem twem risku
Wszakoz' zem prostak podobnom nietraffyt
Abym byl tobie Panu mojemu we wsithko ugodzil,
Wiernosc iest y uprzymosc, lecz prostota moya
Sprawicz statecznie nie umie, Atak wielmoznosc twoya
Przymi laskawie choc stuga twoy nedany
Sprawiwski podawa rebi yednak byedny
Pocieszon byl, raz acz proste sprawy
Przyiat yako Pan mądri y laskawy
A pothem bedeli ziw, a rozkazes czostużicz
Szobie wiermi yako moy pan, zecz chore, takim stugg bicz
Jak przystoy wiernemu a powolnemu studre
Thilko nam wlasce swey pomnoz Panie Boze

waszei K. Mjaci

Na nisci y powolnie ziczliwi

Stuga

Cristow Sokolowski.

S. Rz

Tierusza czesz rejestrow Rewisij Ruskiej
w ktorej jest napiszanych starost dwadziescia.

Folio

Crasnistaw	1
Chelm	35
Luboml	67
Rathno	108
Aradto	155
Arubiszow	180
Thixowcze	205
Belz	219
Szokal	292
Kamionka	310
Bar.	344
Chmielnik	410
Kamieniec	438
Snyatyn	490
Kolomya	527
Halicz	533
Arembowlia	587
Rohatin	624
Sery	650
Drohobicz	670

W Grabowieckiem Starostwie primark
Rudgierow Berisze i Beresteczko folio 215
W Wyduczowskiem Starostwie ktore jest
w starei sumie, pustima, mecrowa Za-
crwiegi i dworzyszera Dzierrawa Cho-
dorowskiego fol. 649.

Handwritten text at the top of the page, possibly a title or introductory sentence.

Main body of handwritten text, appearing to be a list or series of entries with some numbers.

Handwritten text at the bottom of the page, possibly a conclusion or signature.

Capitaneatus Kotomiensis Nad rzeką
Pruthem liexacre.

Kotomija Miasteczko.

Mieszczenie dawnego kasadzenia wedle
przywilegiow swych tak z domow iako
z ogrodow swych, czynszu żadnego nie da-
wania bo jem ten czynsz zinsenii dochody
na dan byl na oprawe miasta okrom
przedmieszczen na btoriu mieiszkiem
czaszow nie dawnych kasiadtych Kto-
rich iest wuliczi rzeczonei Letowa trzi-
dziesci i sesor ktorzi daja czynszu po
gressy dwanaszczu

Micra Letowei

Hrin Iwackowski,	Jaczko Weresiak
Martin	Jwanicha
Ilko Antonowicz	Jwan Biet
Andrei	Pawel Danitowicz
Marczin drobny	Mikitha
Jwan Woskryssinski	Jhnath
Antonowa	Olexa
Pankowa	Hrin Luprik
Bratko Jarosow	Jwanko
Thimko	Janko liach
Andrei scresnego	Sidor
Antos	Sczepij
Jakim	Proczik Musczik.
Olexa Holewerin	
Omelianowa	
Sanaikowa	
Hrinko Uhrin	
Jwaniecz Thimkow	
Piotrowa	
Jacz Musczus	
Jurko Maschin	
Scerko diak	
Onusko	

Ulicza Sniatinska.

Wniei ludzie mieszkajęci daja takżę crinsu po grosi dwanaserie a jest ych dzieśsieć.

Jmiona ych sta,	Anna Jwachowa	
Sidoricha	Jliasiicha	Jwan Andrejowicz
Haska	Jwanowa Zablothna.	Jurgi Kusnierzo ^{wicz}
Maruchna	Jurko Krzernik.	Jlko Gwondziecki.

Ulicza Larinek.

Wniei ludzi też jest dzieśsieć też daja po grosi dwanaserie a są oni.

Jhnath	Wassil Skrzepsony
Wasko mielnik	Wasko Krupa
Roman	Andrejowa
Konrad	Artis
Marthis	Niebrzarnai

Wassil Krupicz } daja crinsu } grossi tridziesci
Janko Kowal } } grossi piethnaserie.

Do tego crinsu woits niema nicz bo sie ludzie przerzekreni pobudowali na ogrodziech dworskich.

Summa crinsu wssitkiego od przerzekrenych przed mieszanow crini tothich dwadziescia i trzigrzosi dwadziescia i siedm.

Na mieszkkiem gruncie lanow rolici jest sto s ktorei liczbie woithowi tamże dziednicnemu tanow stery nadano Plebanowi tamże tan jeden. Klastorowi tan jeden Mlynarzowi dziednicnemu tan jeden i dzieśięć to za swoim nadaniem niedajęć crinsu żadnego. Tylko 4 tanow dzieśięćdziesieth i dwu daja crinsu po grosi dwadziescia i sesz 4 ktorei sumi woits tamże

sostę cześc bierre A tak na strong J. k. M.
uczyni zlotych siedmiu i sescz i grossi
trinascie denarios sescz

Czinsz od Rzemieslnikow.

Naprod Kusnierze od rzemiosła swego
placzi kazdy po grossi osm, na ten raz
jest ich iedenasciu, uczyni od nich zlo-
thick dwa i grossi dwadziescia i osm.

Imiona ich the sja.

Wolynierz	Judas	Borkunick
Uchrimowicz	Misko Lithwin	Misko czarny
Jurko	Misko	Jakob.
Semian	Bortun	

Krawczy.

Thick na ten raz jest siedm daję tez
czinsu po grossi osm Tho uczyni gr.
pięcdzięsiath i sescz.

A są cy

Jesusek	Hriniewicz	Kurmal.
Blasko	Czapocierz	
Czornis	Chriczko Uhrin	

Bednarze.

Thick jest sescz tez daję czinsu po gr.
osm tho uczyni zloti ieden i gr. osmnascie.

A są cy.

Pawel	Chrefni	Rumasz
Hlelko	zwan	Mucha

Slioszarze Rimarze, Kowale Siodlarze
ieden czech trzymaję cy ktorzych jest trzy
nascie A daję czinsu do rocznego po
grossi osm to uczyni zlotich trzy i grossi

externascrie.

Ktorich gmiona the sja

Boldur	Pawet	Piotruserisz
Onacko	Hawilecz	Jaros
Jwanko	Piotr. Kinaroz	Bratko
Moskal	Walenti	Olexa Siwdarz
		Sliosarz Chrony.

Suma od wszystkich rzemieślników czini
złotych dziewięć grosi dwadzieścia i sześć

Sewerich iatek jest na ten raz dwana
cie skterich dają czinsu po groszy piętnasze
Ale ich stei sumei woitowi idzie trzech gros
przecho na pana Staroschine stronie, thilkowci
ni złotych czterech. K temu cis Sewerich wsiłdzi
powinni do dwora bothi meskie za gr. dwana
cie. Niewiesze za grosi sześć trzech i za grosi
czterech orobier.

Gmiona Szewcow sja

Jan Siepynkhaia	Mirka
Sauka	grukowicz
Hriczina	woitasko
Dmitr	grzesko
Kobierski	Dasko
Lewko	Jwasko.

Anadtho sja dwa wolni ktori postuguj
chorim y umarte greba;

Do ziemowyna

Tamie miezcianie Annatim wedle obyczaju
starodawnego dawaja czinsu ktori poziem
schiem rowa, to jest ratione fudi złotych sze
nasze.

Rzemniczich iatek jest osm z ktorich dają
na każdy rok toju po piąci kamieni każdy ra
is grosi dwadzieścia i czterech a iz z tego Woj
6

lowi tamże trzecia część przychodzi.
Przecho na stronie paria Staroscrine ucrini
ni złotych dwadzieścia i jeden i gr. dziesięć.

Pickarow na ten czas salva in posteru
auctione et diminutione jest pultorasta
kloszi daja, crinsu w rok po gr. oym To
ucrini złotych czterdzieści. Popow Rus.
kich tamże jest czterdzięci ktorzi daja w rok
crinsu po groszi trzidzieści cho ucrini
Tho ucrini złotych czterdzięci. Tamże wed-
le starego zwyczaju i pruwitejow mie-
skich dziesięć przelna, daja miess-
cranie ktorzi sie na rok niniejszi to sta-
to miodu pniow alias ulow, kilkadziesiąt,
sktorich nabito Lwowskich pulbeczkow
trzi karđi waloris złotych piętnaście
i dziesięć waloris złotych pięć Tho ucrini
złotych pięćdziesiąt

Naiduje sie z ludzkich powiesci że tam
przed tym miodu zbrieszicznym dosta-
walis pulbeczkow piętnaście Ale
temi niepokoini Woloskieni i rajar-
dami pogranicznymi iako sie niedawno
stalo wsniatinie ludzie sami sobie pszo-
ty popustofeli.

Podymnego ze wsi Ziemiarskich w kto-
rych tanow jest trzysta siedziestu i
oym z kařdego biorgoz po groszi dwa
Tho ucrini złotych dwadzieścia czter-
dzięci i groszi sesnaście.

Karczma gorzalcana arenda, do roku
crini złotych sto i czterdzięci.

Stodowni dwie przimierze w ktorych
mies cranie gdy stody robia, daja zwyktem
obyczajem starem od robienia stodu

po gr. seser crinią arenda, xlothich stho i czterdzięci.
A wsakos tyd tego roku ku krzywdzie mieszczanom
przerreconich poczat. byt snich pracz nad swyxt po grosi
ceterri

Crini xlothich sto i czterdzięci.

Mytho Albo chto w kotomijci jest starodawne jakosie s fun-
duja skazuje Mieiskiego ktore thym sposobem wybieraja.
Naprot iż banie solne ktore są okolo miasta Kotomei
wsitki jak miar są Ziemiarskie bo ich zdawna pra-
wem riskali na mieszczanach Kotomiejskich Tilko
tho zdawna obwarowano przez Krole Polskie mies-
czanom Kotomijskim że żaden terigena mającz Banis
solną nie ma pniei soli insemu kupcowi przedawac
thilko mieszczanom Kotomejskim czego są mieszanie
po niniejsi rok in usu. A tak panowie Sliachtha
abo ich zwariere wozą sol na przedawu do miasta
Kotomej abo też samie mieszanie iedną ponie na
banie. A tak Kterikolwiek mieszczanin bądź w mieszcie
przywierioną sol kupi abo sobie ponie iednie Thedy
od tego mytha nie dawu. Ale kiedy ja chere zmiar-
tha uieser do Litwy abo kędys kolwiek. Thedy in
mitho dacz winien wedluk wielkosci wozu tho
iest gdy konia iednego zaprzere w wozu dawu pul-
trrecriu grosza. A gdy dwa woty cziggną wwozie
dawu groszi pięcz. A gdy w wielką Thelegę ster-
reck wotow zaprzere dacz winien groszi dziesięc.
A mieszczanie prawie wsiteri solią przekupują
i zmiasta ją wywozą. A goscie ktorri amieszczan
Kotomyskich a nigdzie indzie mają sol kupowacz
skąd by kolwiek było chooria z Litwy albo z pol-
skieci abo i sprzileglick wpsi winni dacz mytha
do dworu Kotomejskiego od Koliassi solią natoronei
ktora kon ieden cziggnie, po groszi trzi A ktora
dwa woty cziggną dawają gr. seser. A ktora
cztery woty cziggną tedy dawu groszi dwana-
cie. Kupcri abo furmani ktorri wedluk
goscrincza starodawna opisanego iadacz z wo-
toch na Kotomegią do Lwowa mają iednicz da-
wają

waja mytha od wozu kupia natożonego po
 grosi trzi. A od kupi dawaja zwoy ktem
 obycajem: Od wotow z Woloch abo skąd
 kolwiek na przedacz tam tedy psdrzerych
 dawaja od kazdego po pulgrosku A pasnego
 od thichre wotow dawaja po sieliagu od
 kazdego. Od koni na przedacz psdrzerych
 dawaja po gr^h iednemu od kazdego. Od drob-
 nego byda iako od owiecz i od inszego po quar-
 triku. Od panwie solnei gdy ja tam tedy uwoz
 dawaja od wietjsi panwie myta po grosi dwa-
 naszie. A od mniejsi po grosi osm. Od macre
 wyxiny dawaja kamien ieden. A od Rib stonych,
 ktore z wotoch tam tedy woz. iako od karpi
 tedy takre dawaja coby kamien wazyto. Tho
 myto insich liath czyniawato i spasnem po-
 xitek wielki. Alie za temi niepokoini w Wo-
 loszech y ktemu za wohnoseriami ktore sobie
 miescanie z ni ktorich miasth wyprawili tedy
 na ten casz nys mniei czeni. Oktorem Muric
 dostatecznei sprawy nie mogli wziacz pan-
 wie Revisorowie coby mogto ucrinicz. Po
 przex tego roku wybierali i wsludzi Pana Wo-
 jewodzini we dworze ktorych na ten czas
 nie bylo a na rok niniejsi poruczit tho
 Le^o M pan wojewoda Lidowi rzeczonemu
 Dawid Alexander z Halicza do wierny rzki
 ktory pod przysiegg zernawat iz nie wie co
 more na rok ucrinicz. A ufakos przichi-
 lajczys ku podobienstwu ku podobienstwu
 wedle sprawy ludzi statecznych mieisera-
 onego. Tho mytho more przinamni
 na rok ucrinicz zlotich iedennaszie
 pseth. A xid ktemu ma umownie dawacz
 wyrim kamieni iedennaszie na rok
 kazdy kamien za grosi czterdzieseri i osm
 Tho wskilthko mytho ucrini zlotich thijcz
 sto i siedmnaszie gr. osm naszie
 Nad tho od rib stonich i swierzich, ktore

z rybnem z rusi wozona przedaczą bierano we-
dług zwyczajem starodawnego od beczki Lwowskiej
trzy ryby, jedną wtelgą drugą średnią a trzecią
mniejszą. A wszakos teraz ku krzywocie mieszcanom
biorą całą warstę jedną z beczki. Także od Kib swie-
żich gdy ich kto niebardzo wiele przywiezie na tark
dawa grosz jeden. gdy więcej dawa dwa grosza a
gdy kto przywiezie Tysiąc ryb na tark tedy winien
dacz trzy ryby Co się na równości dworską obraca
gdyś tam stawow nie masz tylko ierich troche ma-
tych.

Bydło na Sochaczki z wotarcza na dzień targowy
wolno tam bierz kto chere poraży od wielkiej no-
ci aż do mięsopust A dawają Sochaczanie od
każdego bydźcia wielkiego na targ zabitego po
groszu jednému albo zato mięsa. Także i od wie-
prza gdy się trafi. A od drobiu po szeląggu czego
iż tam bywa dosiż bo lud gęstsi i zwarietow
nie mało. Może to na rok ucinić nad równości
dworską 4 tolich dwadziestcia. § 20.

Zwarietow ci dawają dwa rari w rok po grosz
si trzy do dwora Sniatynskiego pocztę. A rowy
tho thysigernie. Dawa tedy każdy zwariet po
gr. sesor wrok ktorich acz nie zawiedły bywa liczba
jednakowa A wszakos woiniejsim roku byto ych
pięćdziesiąt Co od nich ucini 4 tolich Dief-
siet. § 10.

Nadto młynny dwa dobre u miasta Kolomei
na które wodę z rzeki Pruta przewidziano kto-
re przed kilkiem liath Arendowali ni ktorzi
mieszcanie Schalicera i Skolomey za 4 tolich
osmseth i ku równości dworu dawał
zboza na każdy rok mieć pewną liczbę Ale
iż teraz przyczinitosie w nich poritku stej
przycziny Jsz mieszcanie Kolomejsze odkupu-
iż się robothei która bywali powinni na
prawowacz niuką gacz kiedy im kazano
tedy zato postąpiłi czwarthą częścią stodu
każdego zostawowacz we wolinie. Tho jest

zaliczając na stół macz dwanaście. A z
 młyna biorą na rąb do domu macz dwie-
 wiec a trzynaście we młynie zostawiają. Kto-
 mu iż teraz zbożę po płacnicę Aniz przed-
 tym. A trzecia, że od tych ludzi co win-
 szych stronach kupują mąkę. Gdy snia przy-
 iedzie do Kolomey dawają przedsię miarę do
 młyna taką jakaby miał dać we młynie
 mielię. A tak nad wychowanie które y
 teraz do Dworu Sniatkinskiego biorą mogą-
 thy dwa młyna miernie jaźnięz użiniez
 złotych Thysięz do roku.

O dani Barani y wieprzowei. tam na Kolo-
 meya jest lassow y pustyn dopisz w kto-
 rzych rozlicznych wsi ludzie paszow-
 ore przez rok cały i surinie. A zwolazka
 gdy się zer na bukowinie ródni czynięz
 tam sobie Ropsari Alias oboi do miška-
 nia. A tak ktos kolwiek tam paszowore
 swoje winien dać od stada alias odstawi-
 wiec barana jednego i gunię walosis
 gr. dwadzieścia czterech i wotoki ser,
 walosis gr. osm i po przegow postawiec
 walosis gr. dwa. A pospolicie tam stich
 wsi owczarze paszają z Lanczina, Spie-
 crenkina Skuczowa Saporowskiego z
 Luczei z Bererowa i z innych wsi Nie-
 mianskich bo tam tak powiadają i tak
 jest iż wssitkie ploniny i wielkie lasy
 aż do bestieca są królewskie. A tak trud-
 nobysie ludzie bez tego obycz mieliaby
 nie pasli w nich do bytka swojego. A wa-
 kos który ma owce a paszuję na polach
 pana swego tedy ten nie dawaj nicz Ale
 musi wiernać iako na ploninach i w les-
 siech nie past a poretor takich poritkow
 dostawiać tam nie mato. Ale na rok ni-
 niewsi iako dali urzędnicri cri co doglaz-

Daja lasow sprawa, issie thilko dostalo baranow
dwadziestia walow karby za gr. piętnastie
gum dwadziestia serow dwadziestia popregow
dwadziestia omnia walow ut supra Tho writho
ucrini zlotych trzidziesci i dwa gr. dwadziestia
Takie i wieprzow dostawacie niernato bo domwa
karby kto wlasz swinie zapędzi na passę, bacz
mieszanin Skotomey abo Sielanin skąd kolwiek
tedy dawa dwudziestego wieprza et ni defectu Vi-
genary numeri tedy dawaja, od kardej swinie gros
ieden nie razwdy iednako traffia Bo
niektorich lats bywa zeru dospier A drugich
mniej Ausakes przinamni ten poritek more sa
cowacz narok na zlotych dwadziestia

Teienszorirna tho jest gdy ktori Ruffin Alie
nie poliak bo od taki dani Polacri wolni da
driewke swoje zamasz tamre w Starostwie da
wa gr. sesz pocz thi. A kiedy ja da doinszego
Jana imienia tedy dawa ten Ruffin co poim-
je zlotych dwa takre od wdowiy a gdy do wotok
tedy dawaja po pullori grzyony crego woitho
wi tamre trzeci grosz idzie. Rosпустy

jako wonem kraju Ruff swowolna eliada
pricziny z zona, mieskacz niechere abo takre
zona z mezem tedy dawa ten co da przicziny
do tego zlotych trzy crego tez woith bierze
trzeci grosz. - Winy rmiasta ktorich takre
woith ma trzeci grosz ktore biera zniepostus
nych y z zuphalych wedluk zwierzaiu Thi
trii Accidenti na rok przinamni uciniac
zlotych trzy dzieseci okrom win, ktore
od rwariczow zdawna Podstarosciemu
loci illius ida

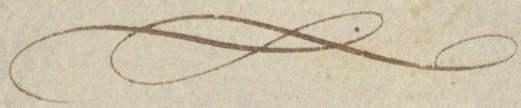
Przemylky Bludny, bydo drwa y tho crini po-
ritek.

Summa z miasta Colomeyi na rok ucini
poritkow zlotych dwatisiupra sesz szeth osm-
dziesiath i ceteri, y groszi dziesiecz 8 sesz.

Oprocz zerowei danij y ynich porithkow przy-
padlich ktoro tam wielki poritek ucrinicz moga
sktorich moze bycz opatron mythem podstaroseri
y ryzszemi slugami.

Dumniejszeniu Mytha.

Tho yest ofjobliva rzecz, iż mieserani Kolomys-
cri majacz przywiley od Krolia Carimierza na-
tho im na danij yż kaeden cztowiek aby Sliach-
czicz w powiezczech Kolomyskiem sniatinskym y
Kropieckiem z bań szolnich nyemyalbi szoli
przedawacz nykomu ynszemu thilko do mytha
Kolomyey myalbi yż przywiesoz, y tam yż zlo-
ricz albo przedacz mieseranom Kolomyskim
a goscie postronni nyenyeli by yey tez indric
kupowacz yedno w Kolomyey y zachowiwal
szie ten porzadek przesz wytkie crafow przy Ko-
lomyey, poki panowie starostowie temu zabiegali,
wedluk dekretu albo mandatu tegoz Krolia Ka-
rimierza w temre liferie inscrowanego alie.
lich crafow niedawnich y oczele panowie sliach
ta goszczinnem kupczom szol we wsiach swich
przedawacz yako Jan Jurecki w Delya timie
y winszych ymionach swoych y ynsza Sliach-
ta skad mytha ginie nyemato ktore pierwey
w Kolomyey oddawano. Czego bi flusznie
myat pan Starosta broniez.

Faint, illegible text at the top of the page, possibly a header or title.

Main body of faint, illegible text, appearing to be a letter or document. The text is mirrored across the page, suggesting bleed-through from the reverse side.

Faint markings or text at the bottom left corner of the page.

v. 11. fol. 43.

Kopia Listu Inic Pana Wojewody
Inflantskiego do JW. Inic Pna Wojewo-
dy Sieradzkiego z 24 Sbrisa 1755 a
Dobrowy pisanego.

Spiera tu wiec coraz bardziej rozlega-
jaca sie az do prerazenia uszow w tym mniej cie-
kawych, czy dla rozsnieszenia ludzkiego, lub tez
dla szkodzenia komu, przeciez dyskretnie bo nie
wymieniajac osoby, iakoby ktos z godnych a po-
dobno krzeslowy w Wojewodztwie Krakowskim,
chcezy sie wystawic na Teatrum Swiata Calego,
zaaxat juz pierwsza scena przestrojenia sie, przypisu-
xy sobie Orderu na kstatc czechy, ktorzy stodkiej
wolnoscii rowie nastem, i tym podobne robiac ex
orbitancye ptoche, i na siebie i Dom swoj zgarnia
posmiwisko, i smutny zachyna Tragedya Jw w m
Pan in centro a prawie na samym widoku tegoz
mieszkajacy Wojewodztwa moglyby dotoryc cieka-
wosci, kto jest tak nieszczelivy ostowiek? a przy
wostropnosci zwykłej i pobożnosci przykladnej
ktorej bytes poseporem z siebie i z dengwaneyi od
nieskomprowanych w tych enotach braci swoich
i stryjow swoich i Dobrodziejow Prymasa xcia
warmińskiego i kancelerza e, racz wziac przez
kompasy na siebie drieto, iakoby wyperswedo-
wai a po Chresciansku przytuniec rzecz tak
szkodliwej stawie bliżniego i Calemu narodowi
prostytuey w wieczny dygnicz kaintz. Inajdzie
Jwrom Pan Dzi Tatwie w zdrowym rozsazdu kon-
wikie jako to między innymi: Ze ta przyzwostoi
jest to tylko najwyższym prawodawcom nateryta
przyzwostnoie; Przyrzyny ich zwykly bywai z
nabozenstwa konferowanie ich jowarne przez

względem zarządku znakomitych z upodobania sobie dobro-
wolnego osoby, dla czego każdemu dosyć droga otwar-
ta przeto w wszelkim stanie rządów politycznych
dla ubiegania się o lepszą compatibilis z najwięk-
szą praw delikatnością Order jest to ostrożka do
Emulacyi, którą Duch S. przyskaraja: Oemulacini
charismata ale maliora, jakiby tu tedy był kry-
minat w partykularnym kontekście? przyjsza w ca-
łym świecie za honor dystynkcyja a przeto ko-
ronowane głowy i wsrzystkich dystyngwowanych
zarepciać na siebie gniew, i sprawiedliwy
zaciągaj resentment, i rarem pomstę od
Boga za smiatostwo przeciwko instytucji swięto-
bliwej przywoływać. Co za ptochość i himera
chcieć niesieć wolność najpiżkniejszy kraju
element inter absurda, którą Pan Tuskaawy
tak piżknie pielęgnuje, stany w zgodliwej u-
trzymuje harmonii i wskysey niewzruszone-
go swobodnie zakrywając pokój: a oto ktoś po-
mieszanych konceptow wynalazkiem wzbudza
niepotrzebnie kurzaawę na swojs tylko ochydz
a wiżknie dla siebie zaemienie, aby każdy
palcem skarujęcy napisat i wyschnat dziwa-
ka. Nieżycy bym oraz przytym temur sa-
memu niewważną sprzeciwiacie się kwerymo-
nia, przeciw Jw Jmci Panu Marszałkowi nad
kory ministrowi bez reprehensyi, który zeumie
tak zręcznie między majestatem a wolnością
bydz moderatorem, honor czyni narodowi
stawszy się przyjemnym wstawionemu
pokojem monarcho, nasladijac owego stol-
nika kory rodzzonego brata Jw Wmum Pana,
któremu tylko samemu wielki August II. po-

wierzyć rację arkana, i exekwowai dat moe
 docrego dobrat sobie byt za wspotecznika za
 Stug S^w P^m Ojca Jw^m Dª Marszałka Nadw.
 Kos. przez inne konnexiony spodziewam się że
 Jw^m Pan Diej jego stronę trzyma i przeciw
 G^usultom bronić będzie a na ostatek mogt
 byt Jw^m Pan Dobrodziej do perswazyi kary
 naponnienia jako wspot ojciec Ojczyzny i
 pogrozić prawem które obmyśliło przerosnie
 rygos na wszystkie będzie dowodem szczerej
 a prawdziwej życzliwości że dobre uerunki
 jako są ordoz, dobrego życia, tak przez na-
 prowadzenie na dobrej drodze zaboukanego
 choi dotąd nam niernajomego Paumenta do
 stapisz Jw^m Pan Dobi beatitudinem która
 naterę tym qui intelligunt, nune sig wysła
 dostanie byt za zobligauy.

v. 11. fol. 74.

List Xcia Jmei Biskupa Warmińskiego
 do Jw^m Jmei Xcia Podkanclerzego Kos.
 pisany 3 26 Februarij z Keilibu 1756

Wczorajsza pošta warszawska przyniosła mi
 list Wm^m Pana de S^g Tma elabes z konmu-
 nikacyę response Jme Pana Podskarbiego W^o Kos.
 przyznaję że Wm^m Pan trzynasćie tyzicy
 czerwonych R^o na Montausky Janis wyptacie
 karat; z tej summy $\frac{11}{m}$ * już wyexpensowano
 i tylko dwa tyzice * jeszcze zostaję in pa-
 ratis alias iako Wm^m Pana ultimo in-
 formowatem. A pousewaz jako Jme Pan
 Podskarbi upewnia wskarbie niemaż pię-
 niędzy za 2^m * Zes tania się nie dokonczy

więc zisci się w tej okazii dawne przystawie
Francuskie point d'argent, point de Suisse

Nie wątpię, że WMWm Panu wiadoma jest
pretensya Magistratu a raczej tertii Ordinis
Gdańskiego starającego się o przywilej Królew-
ski na Collegium Commerciorum które
sprawy potoczne między domowemi i obce-
mi kupcami, także z Szlachty towaru swo-
je na sprzedaż prowadzającemi prępsza
onni appellatione de cidere ma. Byłaby to
novitas supremo Dominio Juribus Terrarum
Prussiae, owsem ordini Equestri Catego Kró-
lestwa summe praedjudiciosa i szkodliwa.
Któraż JmKs Pan Kanclerz W^o Kor. listem swoim
do wspomnianego Magistratu cz 5ta elabem
pisanym sprawiedliwie improbat, gdy c-
zeli teraz kupcy gdańscy towary Polskie pro suo
arbitrio taxis dopierożby aggravarent iugum swojej
chciwości, gdyby im pozwolono Collegium, jakiego się
cum inapelabili decisione napierają, bo niezasiada.
Liby w tym Collegium tylko sami kupcy i pewnieby
nie osądzieli kontrowersye między Szlachty a kupcami
zaszły tylko według popolitego interesu kupieckiego
to jest że Szlachcie zawrze przegratby sprawę niema-
ją obstante preterso Privilegio do nikogo appe-
lować tylko do samego Pana Boga. Do ministe-
rium WMrom Pana potissimum należy tako-
wą tyranidem arestować i nieporwalać ażeby
in presa Gdańszczanow si przeciwko której wo-
jewodztwo Chełmińskie przez Solenną protestatę
w Toruniu zawięsioną reklamowit.) przysła do
skutku. Oco i ja z miejsca mego nie tak sta-
własnego interesu si bo mi bliżej w Królewcu

11.

przedci mojej zboraj jako dla praw ziem
i miast Pruskich w mow Pana upraskami
jako najunikniej.

Podobno należałoby się jeszcze spytać ma-
gistratu Gdanskiego, czemu sine consensu Rei
publice otworzyli miennicę w której acta bija tro-
iarki. Wiem że miasta węgore pruskie mają:
Ius euidende monetae, ale mnie się zda że w
sre powinna precedere licentia omnium Rei
publice ordinum na Sejmie.

Miałem wiadomość że P. Thioli cz 21. Februa-
rii na ospę w Gdanku umarł: szeregściem że
matka jego i żona mają la survivance na pen-
sję z której żył. Chciej w mow Pana z Łaski
swejej afflictissimas mulieres skutecznie pro-
tegere żeby im tam kto nieda wla tejże pen-
sji niewydarł raco Pan Bóg będzie nagrodził.
Jestem ac

Respons na ten list.

Polgując skateratemu słu mojemu jako naj-
unikniej przepaskam JOWIX mci Dobrodzieja że
do terazniejszego responsu cudziej zażywan ręki;
Terca jednak mego wtarnego doktadem gtebona
JOWIX mci Dobrodziejowi zapisuje wenera-
cyę. Dawno to magistrat Gdanski desudat na-
tyin, aby był in dependens i prawdziwie da-
pając w swoich protektorowi których tu ma;
chce się stać extlex. O ten przywilej na Colle-
gium Commerciorum do mnie się nie nadgto-
sit, jeżeli by w dalszym czasie pisat on simi-

liter odpisać jako uerquid Jm Pan Kanclerz wo
kor. a nareskie choi by otrzymał per Promotio-
nem swoich prosectorow podpiszeki Pauskiej,
to niekażę zapierającować z rozkazu Jm Kr.
Moi iur listownie pybatem się P. P. Gdanskera
now cum ejus consensu otworzyli menni-
ce i w niej monety różną bija prawda że
niasta większe pruskie mają Jus euidendae
monetae ale do otworzenia mennicy powimy
nieć konsens Króla i Rytęj. Cix P. P. Gdanskera
nie mieli tu pisać do gabinetu arrogantem
literam że sine scitu et consilio eorum w
Lipsku bito Tynfy, o co mocno jest sensibilis
Dwor.

Postata Jm Pana Thiolego na pensyę
dwoch Tysięcy talarow wriął survivance
sub 25 Currentis Jm Pan Consyliarz Saul
podobno niewiedząc, że żona porostaba na na
tej pensyi Jus Communicativum, teraz stan-
te hoc niewiem co z swoim przywilejem czynić
będzie.

Do Jm Pana Podskarbiego Wielkiego Kor. znouu
powtorzyłem ind's pensabilem necessitatem
dania pieniędzy na dokonczenie Montawskiej
tamy z dotowaniem że hoc non finitum opus
jżeli niebędzie skonzone pojźnie in proclam
absorbentur Anni z niepowetowaną
szkodą tak znacznej wyłożonej summy. Może
że teraz w skarbie Pieniędzy będzie więcej
kiedy nikomu niechce dawać Libertacyi
na wino jako niedawno etiam tutejszemu

Inni Panu Ministrowi deregavit.

Z Litwy terrent nas mala naprzed
chłopstwo zbuntowawszy się w dobrach Kapituly
wileńskiej ad eam przyskli ferociam że ad instau-
tiam Biskupa wileńskiego i Kapituly przez dia-
żęcia Reutmana Litte na poskromienie ich po-
stanych ludzi konjunkturowych nie tylko pobili ale
do siebie coraz więcej ludzi etiam zagranicz-
nych sprowadzają.

Druga także okoliczność niepokiesna że
coraz większe inter potentiores uszczynają się emulacye
które przysklej trybunatu tamiecznego Reasum-
paji minantur periculum.

Literas deliberatorias more et usu antiquo
przytaczam JOWA mi Dobrodziejowi do którego
nnie Taski nieustannie oddaje i jestem.

NII Kor. Ant
Aob. 154.

Nowa JW. Pana Krajczego
Keronnego Marszałka Sej-
mu walnego warszawskie-
go po zerwanym przez Jmę
Pana Podskarbiego ^{horskiego} Sędziego
Trembowelskiego posta woje-
wodztwa Wolynskiego przy po-
żegnaniu Jzby na Sejmie nia
na w Warszawie.

Do tych czas pośrednice między nadzieją
i oczekiwaniem nasze utęsknienie powrotu
kollegi naszego Jmę Pana Wotynskiego nie
dopuszczali umysł nasz który miał być
darty do Rady pozwolić nie utu lenym

po grzybie' żalom ale kiedy Dokładną teraz
od Gw. Deputowanych o odjęcie jego od
bieramy wiadomości nie znajduję się między
nimi taki aby w tej przygotowanej dla
całej ojczyzny Smutków i nieszczęśliwości
nie musiał się powodzi a zaliż to nie jest
~~nie~~ większy żal niż jednego zmarłego sta
wieka choć by równego zbawiającemu lud
swój Aaronowi, nad którym naród Iz-
raelski dni trzydzieści płakał, a zaliż
nie jest większy smutek niż gdy by naj-
większymi skarbaniami nabadowany most
skie pała żalaty okrut, a zaliż nie jest
cięższa daleko dozniesienia rzeck, niż
krwawo choćby też i zniszczeniem całego
wojska przegrana batalia a zaliż
nie jest równa rzeck patrząc się na
roskwinę tej watanej Rady Warszawskiej
koniec, jak gdybyśmy nas widząc
bez rady bez broni u koku nie wście
ale w letargu zostających widzeli bli-
żającego się nieprzyjaciela niewolnicze
gotujący nam ustawy: ten jest a nie
inny zerwanego sejmku widok, że nie
ochybne dla krótkiej konsekwencye że
gdy od obserwacji praw wolności od-
chodzimy aby i ponysłności wszelka
wynikająca z samego tylko postuszeń-
stwa prawu odbiegają od nas gdzież
to jest ta wolność którą przez zerwanie

Sejmowi bronie' chciano wolnoŝć porwołona
 nam od Monarchow i ochotym wyła
 niem krwi antecessorow naszych przy
 dostojenstwie Królów wymođłona od nich
 wolnoŝć potym przez prawa i konstytu
 cye rozszerzona rozkrzewiona temi spo
 sobami bydr powinna utrzymana za
 chowana, ktoreni wzrostowi widziec to
 každy może jeżeli ta wolnoŝć nieupa
 da kiedy przez tyle lat niejesłmy in
 exercitio wolnego głosu tak abysmy
 co dla dobra pospolitego uradzili. Coz
 bysmy rzekli gdyby od najjasniejszego Pa
 na na Sejmy unwersaty nie wychodzi
 ty nie westchnęłyby každy z nas i
 niedopomniat się tej najpierszej i naj
 szacowniejszej wolności naszej preroga
 tywy. Czyli Pan nasz jako sprawiedli
 wie i łaskawie nam panujący radosy
 Prawo że wychodzą unwersaty na Sej
 my ale my sami sprzeciwiamy się
 wolności, Sejmy nie czyniąc sejmami
 z jedzamy się do rady, abysmy nie ra
 dzili, schodzimy się do nowienia i
 obstawania przy prawie, a jeden dru
 giemu głos ten, który sam Bog dał,
 i odbierać może, tamuje, i do nowienia
 pieczętuje resta. Łączy się abysmy w
 jednostajnej Braterskiej miłosci zgodną gło
 sów naszych harmonią iak najdosłatec
 niejsze: aby Repta ucygnić mocną, boga
 tą i sprawiedliwą; wynalerci sposoby a

przecież tylko na to nie porwałai' możemy
na co byśmy z duszy zezwoli' chcieli,
Z średzysię do tej Jzby posełskiej tyle z
rospiera' powiedzieć możemy, ile byśmy
powiedzieli, gdybyśmy dzisiaj w miejscu
niegdys radzących stanęli Rzymian,
że tu to jest miejsce, gdzie starożytność
nasza o całosci radzita ojerzyna. A któ-
reż Prawo w swym znacunku i ustano-
waniu będzie kiedy Rypłta poważy mu
i bojezni dla przestępujących nie przychy-
ni, które przypadku gorę nieważną kie-
dy nowe prawa tłumić ich niebąd, któż
się czego pomysłnego dla ojerzyny spodzie-
wai' będzie z tej powszechniej niezdy-
ni niezgody, która jak jest na zgubę
braci swoich popędliwa i rawięta
tak na porętek obrony publicznej nie-
opatrzna, kto uskromi nie pochano-
wane, i sama się prywatą uwadza
umysł, kto sprawiedliwość utrzyma,
kto salisfactiā Przeswiętych Wojewodztw
w Instrukcyach swoich wyratowanym
uczyni' radosyć pragnieniem kto
ukrzywdzonym od przechodzącego woj-
ska nadgrady nadzieję uczyni' braciom
naszym już nie my Jzwo kolledy os-
wiadczonej w manifestie Jmie Pana Wo-
tyńskiego zelus o ewakuacyę wojska
moskiewskiego nierozumieniem aby od
pozostających w domach swoich był
nieb przyjęty braci kiedy się według
jego woli w tym monerze po ludzku

mówiąc stać nie mogła zmusić się tego
 zepsuciem Rady Naszej, jako by Rada
 Nasza nie dla Naszej Ojczyzny była, ale
 sięgać się miała, ku dobremu wojsk
 tych, których się ewakuacji dopominat.
 Sądzi to cała Rępta, jeżeli mogła być
 pierwiej wniesiona według woli tegoż
 Jm Pana Wołyńskiego Ordynaryi Ostrogskiej
 materya niż ordynarya o porządku
 sejmowania zachowana Prawa świad
 kiem jesteście Nasi wielce Mociwi Panow
 wie i Bracia, że kiedy Jm Pan Wołyn
 ski miał od przeswiętnego Województwa
 swojego wyznaczone do rekommendacyi
 osoby, kiedy porwałat na wypełnienie
 tejże przeswiętnej chęci rekommenda
 cyi, a rekommendacya nie co innego
 za sobą ciągnie tylko utracenie się z ma
 jestatem, i tam oddanie zastawionych
 sprawiedliwej Pana Dystrybucyje toć
 podobato mu się w sterz iść temu na co
 już był według prawa i Instrukcyi
 swojej pozwolit mrumem Pan odwidze
 nia Majestatu Pańskiego oery umart
 wić Nasze, ale serc nie oddali od tak ko
 chanego i dobrego Pana, który się tak statur
 nie w wolnego naroda kocha swobodach, a
 kiedy ten dzień już przytomności Naszych
 uczyriony z wybranych Województw ludzi
 rostrzyga związek kiedy ten przynuszony
 czas od nistej nas oddala współecrności i
 na odwrót czyni Rozstańców po wojewódz
 twach niesień Nasi wielce Mociwi Panowie
 smutną nie doszłego sejmu Braciom swoim
 nowinę Niescie ustanowione z woli jednego

Prawo Legem certi fali Reipublice. Ogłaszaj
cie że Nam nie pozwolono wszystkim o
wszystkich radzić, że nas puszczono na
zarad, nie tam gdzie racya wolności prawa
prowadzi ale gdzie nas burza i nawał-
ność nieskręśca zaniecie. Niech w troskach
waszych największa będzie konsolacja ochota
wasza reszcie chcieli z ognia na ramionę
Ojczyznę wynosić waszych. Bóg sprawi
Ojczyznę widząc was dalekich od przestępstwa
będzie miał i ochronionych od przekłóstwa
całego wotającego narodu Niechaj Bóg strasz-
ny Sędzia odbiera rachunek całej kłębki
Rzeczy z tych którzy przez niedopuszczenie
Sejmu choroby jej chcieli mieć bez lekarstwa
aby się staty nie uleczone. Niechaj z nie-
należyce administrowanej sprawiedliwości
uczynione niewinnym krzywicy stawają,
się na osoby tych, którzy jej poprawić
nie dali. Niechaj ci będą w odpowiedni
zaniekania każdego, którzy Nam w po-
koju o sobie nie pozwolili radzić, nie-
chaj wszystkim ludu pospolitego ucisnie-
nia pomsty wotające do nieba najso-
witsze sięgają kary bo rozumiem że
niemasz stanu ani kondycyi ludzi w
wreczypospolitej Naszej która by nieznata
i nie czuta skutkow w nie rada nie opa-
trzonego narodu konczy poręgnanie expres-
sja którą niegdys nad ruinami czyniono
Jeruzolimy.

Urbs male, sana vale, nostri non inme-
mor unquam. Et iusto, et æquo, paci, con-
traria et armis.

Reskrypt I. K. M. do Urodzonych
Komisarzow z Korony y w. a. Litt
destynowanych względem dochodzenia
Satisfakcyi od wojsk Ros-
syjskich ukrzywdzonych.

August Trzeci 1773.

Urodzonym Kazimierzowi Wykowskiemu
Stolnikowi Czerwonoogródkiemu, Putkowi-
kowi Authoramentu Polskiego wojsk Je. K. M.
i Rzeczypospolitej Michatowi Slixenowi Pod-
koniuszemu w. a. Litt Komisarzom Naszym
wiernie nam miłym Łaskę naszą Królewską.
Urodzenie wiernie Nam miłi. Jak tylko prędko
z przechodow wojsk Rosyjskich doto się Nam
styszeć, że mimo karazy Surowe odzwierz-
chności dane, aby z wszelką skromnością
Łotwierz przy regularnej placy ciągnący,
żadnej obywatelom tak w koronie, jako i
w wielkim Xięstwie Litewskim nieczynił
przekrości, tak gdy doszła Nas wiadomość
o skargach na niektórych z tegoż wojska
Rosyjskiego Łotwierz, karaz z Ojcowskiego
naszego ku pomnożeniu dobra pospolitego Sta-
rania nie ośmielkaliśmy udać się do dwor-
u Petersburskiego w tej mierze, i otrzy-
mawszy tę deklaracyę że wszystkie krzywdy
poczynione obywatelom czyli to w koronie
czyli w w. a. Litt kassa Dworu Petersburs-
kiego zastępować będzie, i dla tego Kommi-
sarze dla uznania krzywd i uczynie-
nia Satisfakcyi restanci nie odwrotnie
będą. A ztym mając doskonałą pewność że
wierności wasze w usługach Publicznych
chętnie wszelkie podajmowaliscie prace i
one z przekornością dla dobra pospolitego
czynili, przeto karzywamy osob ich że, aże-
byście w charakterze Komisarzow do uk-
nania krzywd obywatelom tak koronnych

23
jako i W. A. Litta przez przechody wojsk Ros-
syjskich poczynionych, w traktacie miesiąca maja
do Grodna. zjachał i tam umowiwszy się z ko-
misarzami Rosyjskimi jako o miejscu tak
i dniu rozpoczęcia Komisji onę według osobnej
z Kancellaryi Naszej wydanej Instrukcyi, przy
dopomoczeniu się o prędką ukrywdzoną sa-
tisfakcyą kontynuowali i zakończyli nie tyka-
jąc jednak nic skarg obywatelów Miastwa
Smidzkiego, ponieważ na prośbę tegoż Miastwa
osobnych namacaliśmy Komisarzów. Uczyni-
cie to wiadomości wasze dla zaszczytu swego w
ustudze Publicznej i Tasce Naszej dan w War-
szawie dnia mca Roku Pańskie-
go MDCCCLIX Panowania Naszego XIX Roku.

111
fol. 163.
Koronych
akt.

Instrukcyja Urodzonym Karimie-
rzowi Wykowskiemu Stolnikowi
Czerwonogrodzkiemu Podkownikowi
Authoramentu Polskiego Wojsk J. K. M. S. i
Brytej dla dochodzenia Satisfakcyi
przechodem wojsk Rosyjskich ukry-
wdonym z kancellaryi Koronnej Roku
1759 dana.

1mo

Potrzeba aby urodzony Karimierz Wykowski
Stolnik Czerwonogrodzki znowo się z Urodzonym
Michałem Słizemem Podkornym W. A. Litta
o czasie wyjazdu swego i przyjazdu do Grodna.

2do

Ponieważ ta Komisya odprawi się w Grodzie
więc trzeba zawczasu przed rozpoczęciem Komisji
zjachać i umówić się z sobą qualiter
procedendum do binatnego zakończenia tej
Komisji i satisfakcyi ukrywdonym.

3 to

Trzeba obwieścić się listami kawerami do prezydentów o swojej Funkcyi, aby ukryw-
dzeni wiedzieli gdzie się mają popisywać z
swemi krywdami.

4 to

Ze są insi Komisarze do Listwa Zmudzkiego więc
skarg obywatelów Listwa Zmudzkiego nie konno
torwać, ani się do nich mieszać.

5 to

Jeżeli będzie wyciągana potrzeba przenieść ju-
rydykcyę swoją Kommissarską z Grodna na
insze miejsce to po umowieniu się z Komisa-
rami Rosyjskimi datur facultas

6 to

Ministrowie Rosyjscy już są uwiadomie-
ni o tej I k' Msci P. n. i. m. dyspozycyi a za-
tym napiszą do Dworu swego, aby conformiter
Ich Komisarze byli instructi.

7 mo

Gdy wyciągać będzie potrzeba przeniesienia
Jurisdictioni lub relimitowania powinna na
to z Kommissarami Rosyjskimi najść
umowa.

8 ro

Modus Liquidationis pretensyi ukryw-
dzonych jaki ma być, trudno ma się objaś-
nić gdyż to prudentia Komissarow supple-
re powinna, czyli przez inkwizycyę czyli
per juramenta.

9 no

Respectem satisfakcyi ukrywdzonym o
crasie solutionis najbardziej umowieć się po-
trzeba, aby w odwrokę nie szła.

10mo

Ponieważ ta Dworu Petersburskiego zasła
deklaracya na poczynione szkody przez wojska
pod Komendą Generata Apraxyna będące, więc
o te krzywdy dopominać się. Respektem zaś
krzywd nowych już poczynionych przez tera-
rniejsze wojsk przechody, dopiero po uspokajo-
nych tamtejszych zacząc rozgovor, i jeżeliby
nie byli instrukti komisarze do stuchania
skarg z terarniejszego Marszu pochodzących,
to nie wchodząc w dalsze kontestacye konoto-
wać tylko w siebie skargi przez terarniej-
szych wojsk Rosyjskich przechody poczynione
i o tym wszystkim donosić Ministrom ad
Latia S. K. Mściu rezydującym, jako i de Succes-
su Kommissyi i prac swoich.

N. II. Kor.
akt.
fol. 164.

Ceremoniał wjazdu i wykonania
Homagiu arca Inwestituram Naj-
jasniejszego Królewica Jmci Polskie-
go Karola na księstwo Kurlandzkie
któremu aktowi determinowany
dzień 2da styczni 1759no Anno.

Imo.

Na tydzień a przynajmniej na dni kilka
przed determinowanym dniem Inwestytury.
Napřed naruczeniu i opowiedzeniu byda
powinni ci Ci Jch mściu z Jwowych mściu Senatorow
i Urzędnikow koronnych i Litwoskich, którzy by-
da mieli pod czas aktu Inwestytury jakowe
munia ad obediendum i dostatecznie comar-
ją czynić informowani.

Powtore opowiedzeni i obligowani byda po-
winni wszyscy Jch mściu P. P. Polskiego i Lu-
dzoremnskiego Autoramentu Sztab Oficera-
wie i Towarzystwo jako też Jch mściu P. P. Se-

natorowie i Kamurjunkturowie Dworzanie Kró-
lewscy i wszelcy inni kawalerowie ażeby asys-
towali przed Królewską Karetą wjazdowi Naj-
jasniejszego Królewicza Jmci.

Do trzeciej opowiedzeni i obligowani być powin-
ni wszyscy przytomni w Warszawie Jmci Jmci
Panowie Senatorowie, Duchowni i Świeccy koron-
ni i litewscy Podkomorzowie ziemscy Starosto-
wie Grodowi, i Starostowie inni którzy tu ma-
ją paradne cugi i karety ażeby karety swoje
posrosne z assystencyą przy karetach liberyi
do Assystencyi Najjasniejszemu Królewicowi
Jmci postali, którym to karetom jako też kal-
wakacie koronnej determinowana powinna
być godzina i miejsce na które wjeżdżać się mają.

Do czwartej opowiedziana i informowana być
powinna Assystencya Żołnierska tak Infante-
ryi jako i Kawaleryi która do assystencyi te-
mu aktowi narnaczona będzie gdzie ma stać
i jako się ma sprawić.

Do piątej w Jmci Senatorskiej gdzie będzie akt
ten odprawiony powinno być wszystko wczesnie
gotowo co ad apparatus tegoró aktu należy i
to wszystko co się wyraziło będzie wypełnione
z woli J. K. Mści przez dyspozycyę Jm. Jm. Pana Mar-
szalka W. Kor.

2 do

W dzień aktu inwestytury o godzinie dzie-
wiątej z rana stanie w dziedzińcu zamku
wielkiego z jednej strony kawalerya a z trzech
stron gwardya piesza koronna liniami, a
jeżeli by kawaleryi nie było tedy ze wszystkich
stron stać będzie gwardya piesza zostawijąc
wolny wjazd do Bram, i tak wjeżdżając
mu na Inwestyturę jako wyjeżdżającemu
po inwestyturze Królewicowi Jmci będą wszyst-
kie Żołnierskie z rozwiniętymi chorągiewami
przy biciu marszu w kotły i bębny przy

graniu kapeli i trąbieniu świadczyli honory,
to jest Officyerowie będą Szpontonami, a gene-
ralowie bron prezentowali.

3to

Trej kompania Artylerji pieszej stanie o tej go-
dlinie linią na dziedzińcu zamku starego i bę-
dzie stać przez czas cały poki N. Królewic Jmci
z Zamku po odebraniu inwestytury nie odjedzie,
któremu gdy będzie przejeżdżał kolo tejże Trej
kompanii Artylerji pieszej, będą te wszystkie
świadczone honory żołnierskie przy rozwinie-
ciu Chorągwi bicia w bębny i trąbieniu jako
się wyżej wywarilo.

4to

Chorągiew piechoty Węgierskiej Marszałkow-
skiej stanie o tejże godzinie zaraz przy bra-
mie Krakowskiej w niemie na lewej stronie to
jest na przeciwko wyjazdu do zamku wiel-
kiego i tam chorągiew tak przejeżdżającemu
jako odjeżdżającemu Naj. Królewicowi z roz-
winieniem Chorągwi i przy biciu w bębny świad-
czyć będzie honory jako się wyżej wrekło.

Tam chorągiew będzie oraz przestregać żeby
przyjeżdżający z przedmieścia i odjeżdżający
z miasta ci którzy do ceremoniatu nie nale-
żą nie zastępowali drogi naco P. Obersterlieut-
nant posle żołnierza a lepiej Unter Officyera
na miejsce z kąd się wjazd Królewica Jmci za-
czynai będzie, który jak się powróci da mu
znać o zarzecie wjazdu a na ten czas ani z
miasta ani do miasta nikogo niepuścić.

Tuż się rozkazało P. Prezydentowi aby
nie tylko w Bramie ale kolo Zygmunta i
na przeciwko i nigdzie w okolicności Zam-
ku przekupki się nie znajdowały, ani wozy
ani karety na tych Placach żadne nie zastępo-
wały na co P. Obersterlieutenant będzie miał
bacznosc.

5to

Kawalkata na koncach zjedzie się punktu
alnie na godzinę rana dziesiątą ku koncu
ulicy Nowego świata tak że karety wszystkie
na tej godzinie zjadą się i natęż ulicę trochę
dalej, aby miały gdzie obracać.

6to

Kawalkatą będzie dysponował Jm. P. Staros-
ta a karetanii koniowey w. Jm. P. Marszał-
ka Nadwornego Koronnego jako tedy będzie
dano znać z woli J. K. M. S. aby się kawal-
kata ruszyła po Najjasn. Królewica Jm. P.
Naprzód kilkudziesiąt Utanow ruszy się i będą
zaczynać wjeżdżać za temi Utanami pojedną
naprzód karety Jm. P. Starostow i wys-
dykcyi niemających którzy by się tu nie najdo-
wali i przynajpierwszej karecie ruszy się ko-
niowey Jm. P. Marszałka Nadwornego Koronnego
ogładając się na tył i doprzedając ażeby kare-
ty dobrym stylem porządkiem za pomienionemi
karetami powinny iść karety Starostu godo-
wych za temi karety pod komorzych jeździ bę-
dą ziemskich za niemi znova urzędników
koronnych i Litw. Za karetami Urzędników
karety Senatorow Świeckich, za temi Biskupow
wszystkie aż do tego podług swojej rangi. Jako
będzie podane na rejestrze osobnym aby się
Jm. P. Koniowski Marszałkowski nie mylił
za karetami Biskupow karety Podskarbiech w
przed Litewskiego potem Koronnego, potem ka-
reta Podkanclerzego Litewskiego, zania Pod-
kanclerzego Koronnego. Potem Kanclerza Litew-
skiego, za tą Kanclerza Koronnego. Za karety
kanclerską Ciągca Jm. P. Prymasa i jeżeli kare-
ta jego będzie. Za karety Ciągca Jm. P. Prymasa
kareta Marszałka nadw. Litew. potem Marszał-
ka nadw. Kor. a potem Marszałka w. Litewskie-
go, a na ostatku przed samą kawalkatą

i karetą Królewską karetą Jmci Pana i Marszałka w Koronnego przy której pojedzie koniuszy tegoż J. Pana Marszałka mając bacność i dojeżdżając w przód ażeby karety dobrym szty porządkiem mając oraz bacność ażeby zaraz za karetą Jmci Pana Marszałka w Koronnego następowata kalwakata przy wszystkich zaś karetach pojedą Liberye alias przy każdej karcie Liberya tego Pana którego kareta.

Kalwakatą Koronną dysponować będzie pomieniony Jmci P. Starosta dobrawszy sobie subalternow do pomocy którzy by na przód i Boki mieli wzgląd, ażeby tak kalwakata regularnie jachata zaraz za karetą Marszałka Koronnego powinni jachać Mastalere i pacholcy, za temi powinna być nie wielka luka choć na dzie sięć krokow i powinni jachać Dworzanie Officjerowie Chambellani, kamerjunkerowie Dworzanie Królewscy na Ostatek Generatowie Starostowie Grodowi, i inni dystyngwowani kawalerowie przed samą karetą Królewską. Okolo tej karety Królewskiej pojedzie asystenya Liberyi a za karetą zaraz będzie jachać kilka dziesiąt dragoni z Officjerami którzy będą konczye asystenya wyjazdu.

Imo

W karcie Królewskiej namacronych od J. K. Mści pojedzie dwóch Senatorow jeden Koronny drugi Litewski, a to dla dystynkcyi że sam sięże Kurlandzki in Persona investituram brać będzie. Et quod primum. Ze Królewic Polski. którzy Senatorowie wysiadły przed samym Patium Rezydencyi na ten czas Najjasniejszego Królewica Jmci doniosą Temuż iż już czas podług woli J. K. Mści do wypełnienia feudi i odebrania inwestytury. I gdy Królewic Jmci pierwszy wsiedzie w karetę Królewską do tejże ka-

rety

166.
 rety wsiada Jch mśc P.P. Senatorowie i będą siedzieć
 obadwa na przodku naprzeciwko N. Królew-
 ca Jmci. Przed tym że Królewicem Jmcią gdy
 wysiadać będzie w kamku Wielkim wywiada i do
 Jzby Senatorskiej odprowadzą gdzie w Senacie miejscowo
 je zasiądą a po skonczonym akcie inwestytury znou
 za Królewicem Jmcią pojedą z nim do karety Królew-
 skiej wsiada siedząc też na przodku jako i pierwiej
 i aż do pałacu Rezydencyi Najjas. Królewica Jmci od-
 prowadzą gdzie wysiadzą i w pokojach Królew-
 ca Jmci poręgnawszy narad do domow swoich po-
 wrocą.

8vo

Najjasniejszy Królewic Jmci na dzień aktu
 inwestytury swojej znajdować się będzie w pałacu
 Jmci Pana Wielopolskiego Komiuszego Koronnego
 i stamtąd będzie w jęzdach na inwestyturę swoją
 i narad do tegoż Pałacu powroci.

9no

W pałacu tym iż niebędzie mógł objąć dziedziń-
 cu wszytskiej kawkaty i karet, tedy Jch mśc
 Panowie Komiuszowie Jh mscion J.P. Marszałkow
 W. i nadwornego Koronnych desponować będą aże-
 by wszytskie karety ulicą mimo bramy do dzie-
 dzinca tegoż Pałacu nakierując, wolna przecho-
 dzity, a same tylko wyszych Senatorow i Mini-
 strow karety na dziedziniec wyjeżdżaty a za
 niemi kawkata, ierelity nas i tak ciasno
 bydi miało na dziedzińcu tedy dysponować
 będą ażeby tylko same karety Ministrów i
 Kcia Jmci Prymasa na dziedziniec wyje-
 chaty a za niemi kawkaty ile się po-
 miescić będzie mogło za którą kareta Kro-
 lewska stanie przed samym pałacem Rezy-
 dencyi Najjasniejszego Królewica Jmci z
 której jak przedko wyjada Jch mśc P.P. Sena-
 torowie po Najjasniejszego Królewica zstani
 zostani też kareta na swoim miejscu, a

zaraz w trakcie swoim jachania staną
wszystkie karety i kalwakata i porzekawszy
trochę zanim Królewic Jmie do karety Królew-
skiej siędnie, ruszać się raczną karety i być
tak miarkować zeh Mse PP Koniurowie Mat
szatkow, ażeby jedna za drugą kareta bez
przerwania wsta porządkiem wyżej opisa-
nym miarkując oraz ażeby gdy Królewic
Jmie do karety siędnie nie okrzykiwał na prze-
cisnienie się karet i kalwakaty ale aby zaraz
gdy wsiądnie kareta z nim Królewska ruszyła
się i za nią asystencyja Dragonii.

10 mo.

Jachać będą karety i kalwakata a zanie-
mi kareta Królewska z Królewicem Jmie i mimo
S. Krzyża kościół, mimo Satac Królewski, przez
Krakowskie przedmiescie miejską Krakowską
Bramę a wjachawszy miasto mimo pierw-
szą Bramę do Zamku przez S. Jąńską Ulicę
prosto Rynkiem aż do poprzecznej ulicy od
Dunaju idącej gdzie obrócą się w Brawę przez
Rynek i przy poprzecznej Ulicy Jeruickiej gdzie
kamienica księcia Biskupa Porciańskiego,
przez tę Ulicę Jeruicką potem przez Dwie
dzwonice Starego Zamku, a potem przejdzie
będą karety i zaniemi kalwakata przez
Dziedziniec Wielkiego Zamku i przez tę Bra-
mę która jest ku Sklepowi porcellan mimo
tenże sklep prosto jadąc przez tę Bramę którą
wjachali miejską Krakowską na Przedmies-
cie Krakowskie a Najjasniejszy Królewic
Jmie w tejże Bramie ku sklepowi porcellan
wsiądnie z karety Królewskiej przed schodami
tak jako Król Jmie wysiada gdy do Senatu
idzie, i do Senatu tamże w Bramie tak
kareta Królewska będzie na niego cze-
kać poki poskonczonej Inwestyturze nie po-
wróci.

11mo

Tak prędko Królewic Imc wysiędzie z karety idąc na Investyturę do Izby Senatorskiej zaraz karety i kalwakata w Trakcie sęchania swego tak jako się wyciągną, oczekując na powrót Najjasniejszego Królewica Imci z Senatu, który jak prędko po akcie Investytury w karecie Królewską wsiędzie pojedzie za kalwakata mimo sklepu Porcellan do Królewskiej miedzkiej Bramy na Krakowskie Przedmieście i zaraz się kalwaka i karety ruszą i odprawdzą Najjasniejszego Królewica Imci tymże porządkiem jako pierwiej do Palacu Rezydencyi Najjasniejszego Królewica Imci na którego palacu dziedziniec tyłek także Ich mściowie P.P. Komuszowie Marszałkowscy wypuszczą karety jako i pierwszą zaraz aręby abytniego niebyto zaimnienia, z kąd gdy po wysiedzeniu Najjasniejszego Królewica kareta się Królewska ruszy, inne karety i kalwakata rozjadą się bez żadnego zamieszania.

12mo

Na poniarzkowaniu o zbliżaniu się Najjasniejszego Królewica do zamku J. K. M. i ruszyć z pokojem swoich do Izby Senatorskiej przed którym podług zwyczaju pojedą Ich mści P.P. Marszałkowie przytomni z podniesionemi Łaskami a zaraz przed Marszałkami poniosą Insignia Regni trzech z pierwszych Senatorow ex gentibus to jest z Matopolskiej, Wielkopolskiej i Litwy z których wyższej Rangi jeden w środku na wierzgowie bogatym mieć będzie koronę drugi po prawej stronie na takimże wierzgowie mieć będzie bertę a trzeci po lewej stronie mieć będzie na takim wierzgowie jabłko. Przedniesącemi te insignia pojedą inni Ich mściowie P.P.

Senatorowie i Urzędnicy Koronni Litewscy za
Królem zaś Jegomością po prawej ręce ponio-
są Chorągiew Feudi w niebytności Chorągiew
Koron. lub Litt Urzędnik Koronny lub Litewski
a po lewej ręce jeżeli tak że nie będzie przy-
tomny miecznik Koronny lub Litewski który
znów z Urzędnikow Koronnych i Litt ponio-
są miecze goty.

Przyszedłszy do Senatu za siedzi J. K. Mści
na Tronie o trzech gradusach suknem czerw-
wonym pokrytym pod baldachimem awa-
nitnym karmazynowym galonami boga-
tyni lamowanymi i na krzesle takim że
awanitnym karmazynowym galonowanym
po prawej ręce Króla Jego Mści stać będzie
Senator trzymający na rękotwie koronę
przy Kantleru a po lewej ręce Senatorowie
trzymający Berto i Jabdko przy marszał-
kach. Jmci zaś Jch Mści Senatorowie miejsca
swoje w Senacie zasiędać stac oraz będą
przy krzesle królewskim po prawej ręce
Chorągiew Feudi a po lewej miecze trzyma-
jący Urzędnicy tudzież Jch Mści P. Ministri
Status z obodwoch stron otaczać będą
Tron a za nienii Jch Mści P. Urzędnicy Ko-
ronni i Litewscy.

13^{tie}.

Wysiadającego Królewia Jmci na wscho-
dy wzwęz wyrażonej Brani przyjmować
będą jako in persona Regia Et
quod insuper jako Królowica Polskiego
przy samej karcie czterech Urzędnikow
Koronnych i Litewskich którzy tu
asystować będą aż do Senatu a
nie wierzchu wschodow z tych że
także wyrażonych przyczyn przyi-
mować go będzie 4 Senatorow z Korony

i Litwy asystując aż do Jęki Senatorskiej do której Najjasniejszemu Królewicowi Jmci idącemu w środku na wschodach pokojach i galeryach linia z obadwoch stron paradować i prezentować będą żołnierze. Przed Jęką Senatorską o kilka kroków przyjmować go będą Ich mści P. Marszałkowie Nadworni Koronni i Litt. a w samym progu Jęki Senatorskiej będą od Jm P. Marszałkowi w. Koronnego i Litt. i ań wsięsey Ich mściowie P. Marszałkowie z laskami nie podniesionemi prowadzić Najjasniejszego Królewica Jmci do Tronu a ias Senatorow w asystencyi Najjasniejszego Królewica Jmci będący i dwóch którzy z Królewicem Jmcią przyjadą miejsca swoje w Senacie za sobą Idąc Królewic Jmci do Tronu trzy razy niski pokłon uczyni majestatawi Króla Jmci a Król Jmci za każdym pokłonem kapelusza się dotchnie lub trochę uchyli skłaniając się oraz będą Królewic Jmci Senatorom mimo nich przechodząc którzy głowy odrywając z krzesel powstawac będą na ucerzenie Najjasniejszego Królewica Jmci.

14te

Gdy już Najjasniejszy Królewic Jmci stanie przysamym tronie Jm. P. Marszałkowi w. Kor. da znak aby Królewic Jmci na ostatnim gradu się Tronu klęknął i gdy na tym gradu się klęknie Jmci P. Marszałkowi w. Kor. da mu głos temi słowami S. P. R. Investendus Dux Curlandiae et Semigalliae potest alloqui S. P. R. Mitem Dm. Amum miec tedy będąc mowę klęczący upraszając o inwestyturę pod czas której mowy gdy Najjasniejszy Królewic

12
Jmć nizkie poklony czynić będąc Król
Jmć także będąc uchylał kapelusza po
skonczonyj tej mowie Jmć P. Kanclerz w. Kor.
zadaniem głosu przez Jm. P. Marszałka
w. Kor. Klergemu Królewicowi Jmci Jmci
niem Jm. odpowie a po skonczeniu znów
mowy Jm. Kanclerza Jm. P. Marszałek w. Kor.
da znak Najjasniejszemu Kr. Jmci aby od kła-
czenia powstał i na najwyższy gradus tro-
nu ustąpił na którym gdy stanie Królewic
Jmć Król Jmć Chorągiew od trzymającego
Urzędnika odbierze i Królewicowi Jmci od-
da, gdy Królewic Jmć Chorągiew odbierze
da znak znów Jm. P. Marszałek w. Kor.
aby Najjasniejszy Królewic Jmci na tymże
najwyższym gradusie klęknął a gdy klękanie
Chorągiew trzymając przy ramięm lewej
ręki ręce stojący też ręce stojone trzy-
mając w nich Crucifix który włoży jemu
w ręce Jmć X. Podkanclerzy Kor. lub Sekretarz
albo Referendarz Kor. na tonie Jm. potory
które Król Jm. znów rękami swemi obejmie
i w tej Sytuacyi Królewic Jm. przysięgę fi-
delitatis Królowi Jmci i Rzeczypospolitej
z adyktowaniem Jm. P. Kanclerza w. Kor.
wykona po wykonanej przysiędze da zna-
ku znak Jm. P. Marszałek w. Kor. aby Kró-
lewic Jm. powstał i zaostatni gradus szedł.
A. gdy Najjas. Królewic Jm. powstanie i zaostat-
ni gradus wnidzie postanowionemu do
tego Urzędnikowi swemu Chorągiew Feu-
dalna odda, a zadanem znów znac
Jm. P. Marszałka w. Kor. na ostatnim
gradusie klęknąć i klergacy będąc miał
powrotną mowę zadanem głosu znów
przez Jm. P. Marszałka w. Kor. podziękowa-
nia za Inwestyturę ktoremu znów klergacy

ceniu Jmć Pan Kanclerz Włochomny Majestate
odpowie.

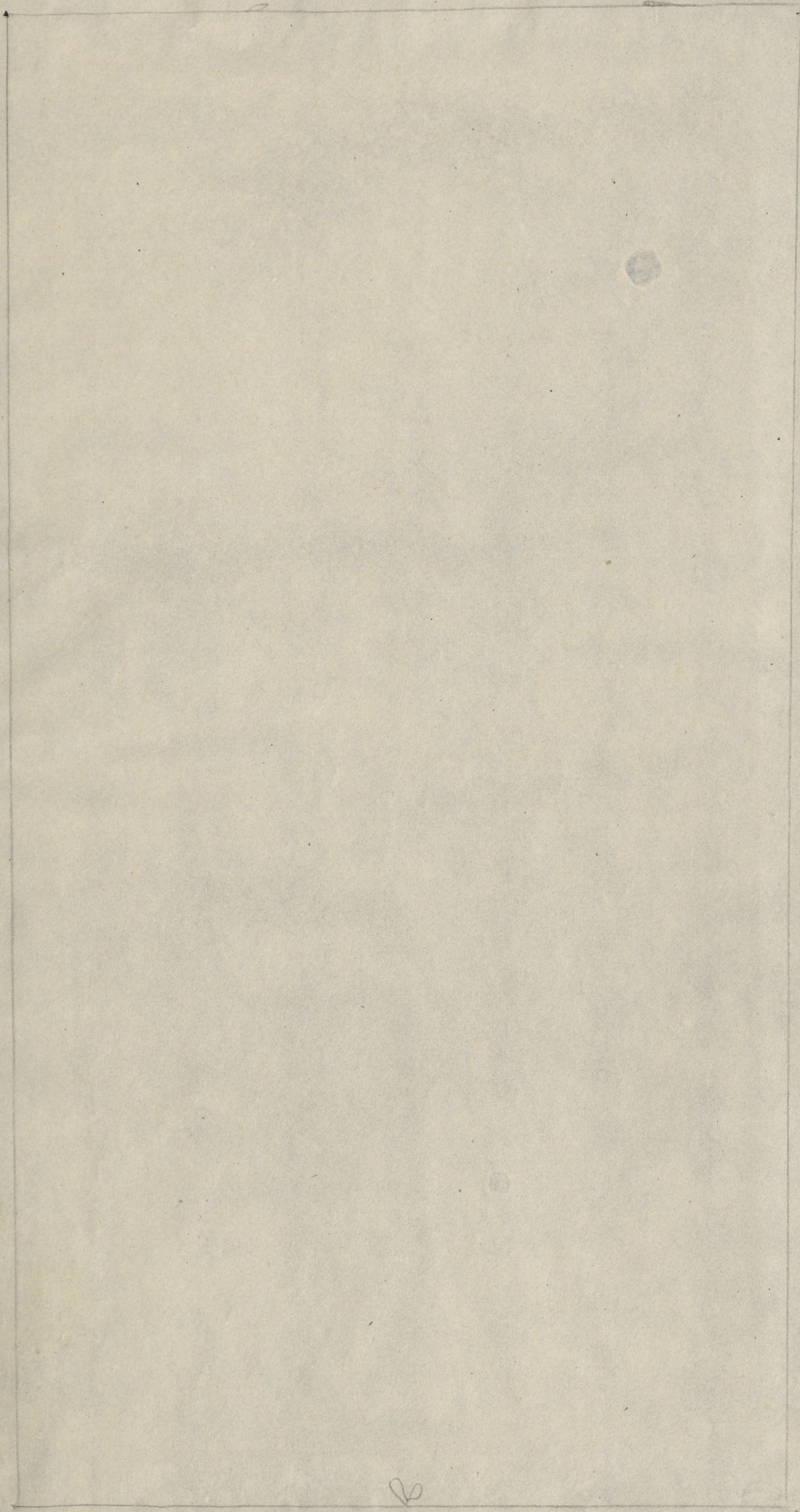
Do zakonczonych tych mowach Jm. Pan
Marszałek w kor. imieniem Króla Jmć Naj-
jasniejszego Królewica Jmć wexowie do siedze-
nia na stolku teni stowy: Serenissimus
Regius Princeps Investitus Dux Carthadie
et Senigabie consentiente S^o R^a Mte invitatur
ad sedendum który stolec będzie na najwyż-
szym miejscu Tronu po lewej ręce Króla Jmć
na krok w tył krzesła Królewskiego posta-
wiony żatym Najjasniejszym Królewic Jmć wstę-
pi na tron i na tymże stolku zasiadłszy
głowę nakryje a gdy nakryje w ten czas i
stojący przy Tronie J. Kłii Senatorowie i mini-
strowie głowy tak że nakryją. Jmć zaś
Senatorowie przez cały czas całej Ceremo-
nii będą mieli nad kryje głowy oprocz
podczas przyięgi, gdzie nie tylko otartye
głowy mieć powinni ale stać, w krotce
potym w jedną lub we dwie minuty Kró-
wic Jmć dla uczczenia Majestatu głowę
odkryje co tak że Senatorowie i ministrowie
przy tronie stojący uczynią i porządcawszy
jeszcze który moment powstanie i rzędiły
z Tronu powtorzy krotko przynajniższym
ukłonię podziękowanie zawszystkie łaski
Króla Jmć któremu Król Jmć i sam może
odpowiedzieć.

15to

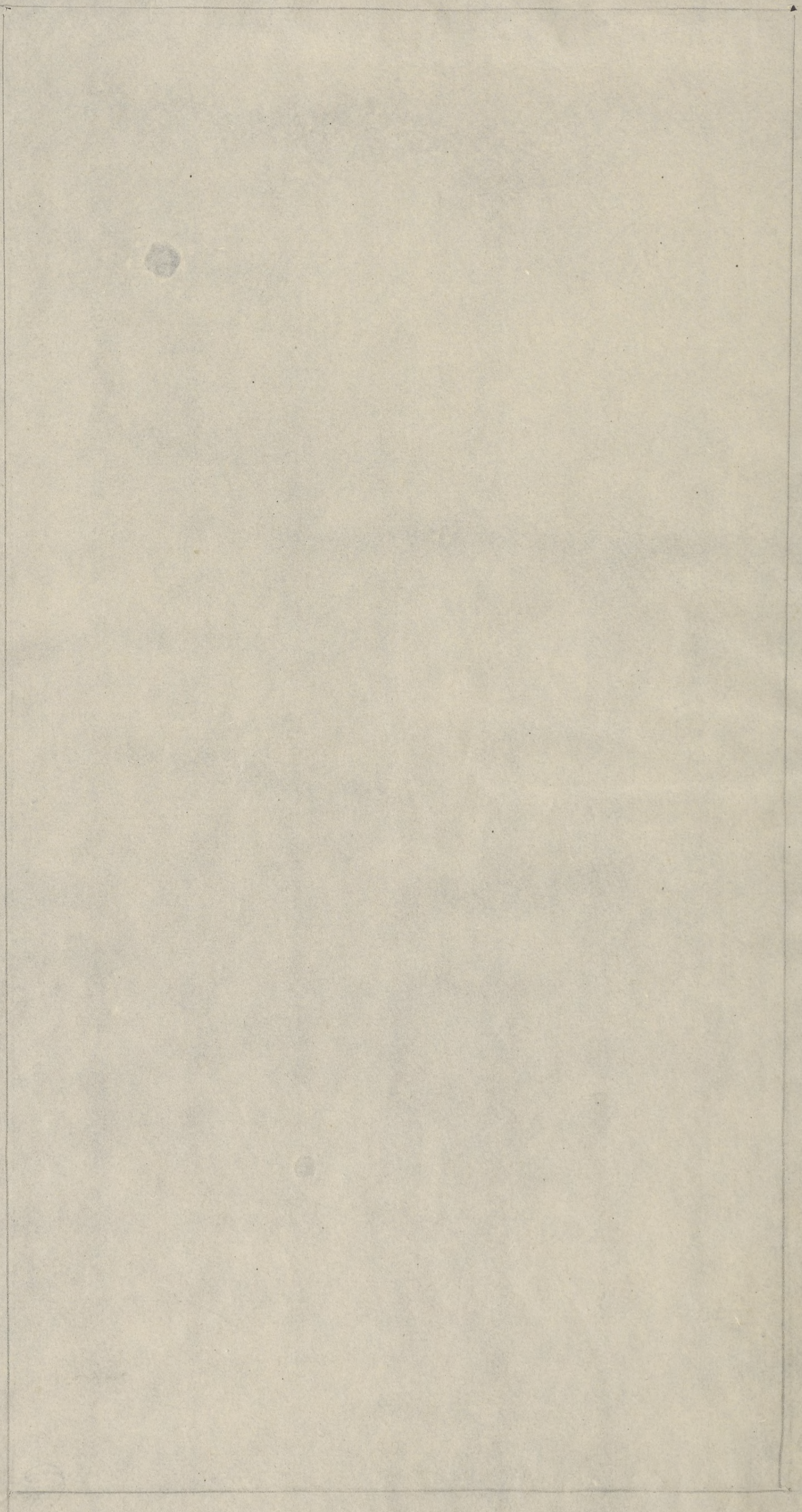
Ruszy się żatym Królewic Jmć z Senatu
cofając się tytem przypowinnych Majestatowi
i najniższych ukłoniach klaniając żatym
Senatorom którzy mu składać będą powin-
szowania swoje ruszywszy się z miejsc
swoich które znouu gdy Królewic Jmć po-
minie zasięda odprawdzą żatym Królewica

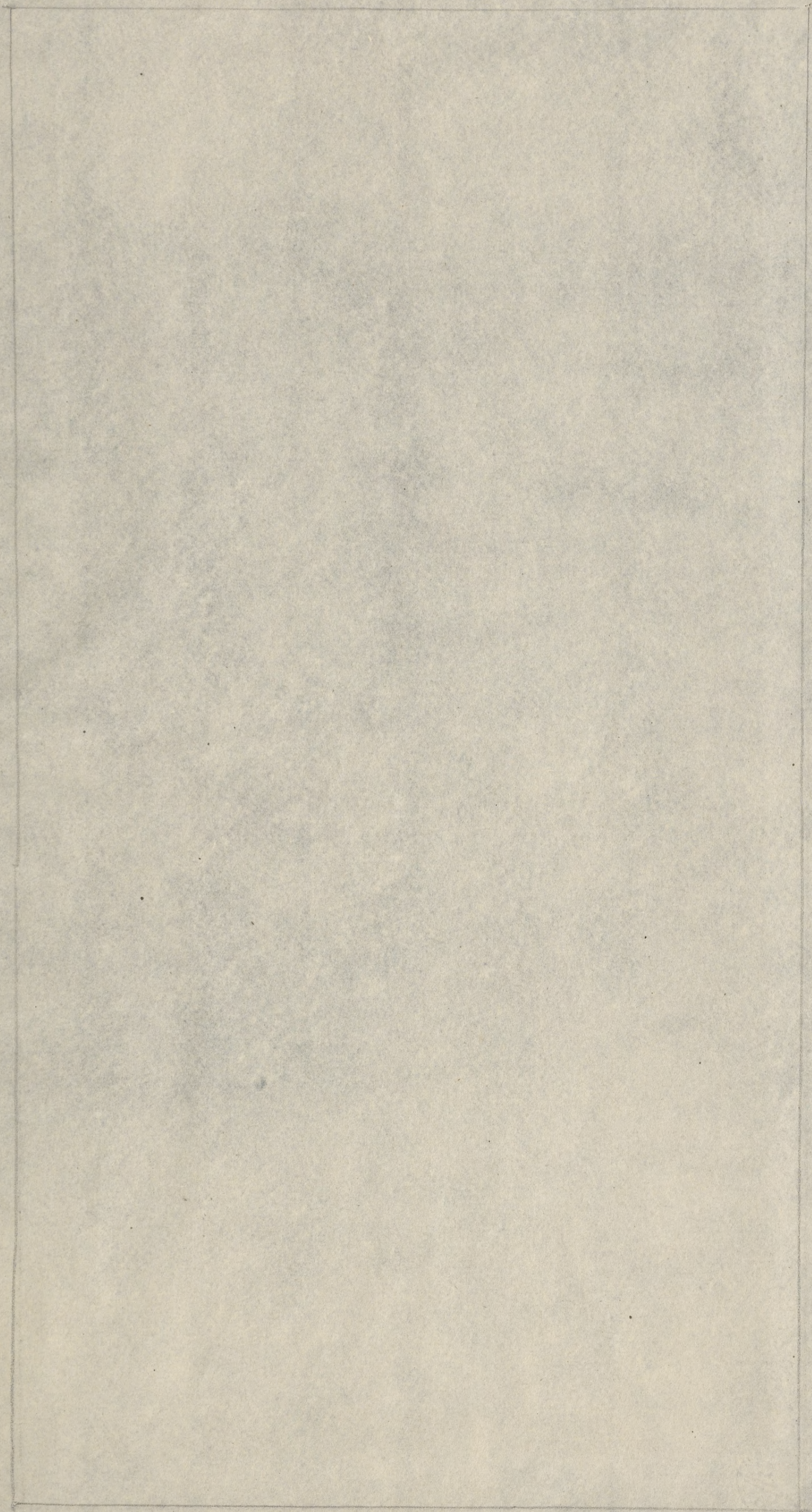
nato miejsce na którym przyjmowali to jest
do drzwi Senatu Jch Mj P. Marszałkowie
wielcy kilka kroków za Fleg Senatorską
Marszałkowie Nadworni do wschodow po-
mieniemi wyżej 4 Senatorowie a do samej kare-
ty wyżej wyrażeni 4 Urzędnicy Koronni i
Litra zaraz za najjasniejszym Królewicem
Gmiej i asystującemi będzie szef urzędnik
jego z odebraną Feudi Chorągwią gdy zaś
najjasniejszy Królewic Gmiej wsiedzie do kare-
ty z temiz dwiema Senatorami którzy go
przyprowadzili. Chorągiew Niosący jachac
będzie na koniu przed samą karetą w kto-
rej Najjasniejszy Królewic Gmiej będzie sie-
dział aż do Patacu Prezydencyi Najja-
śniejszego Królewica Gmiej.

Podczas aktu inwestytury na ganekach
to jest w oknach przeciwko Tronowi mieć
będą miejsca P. Postowie Cudzoziemscy i da-
my Znackniejsze.

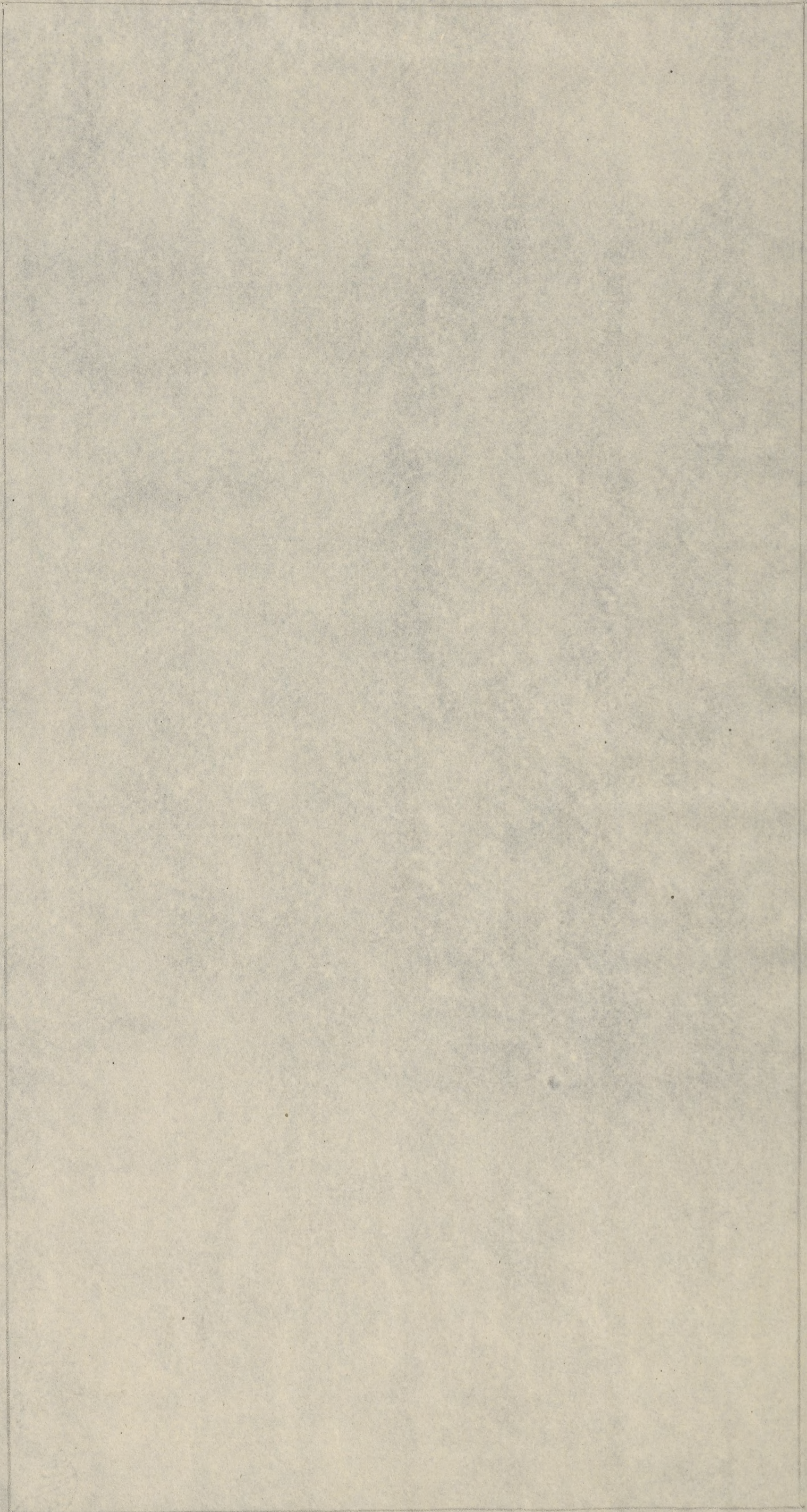
2

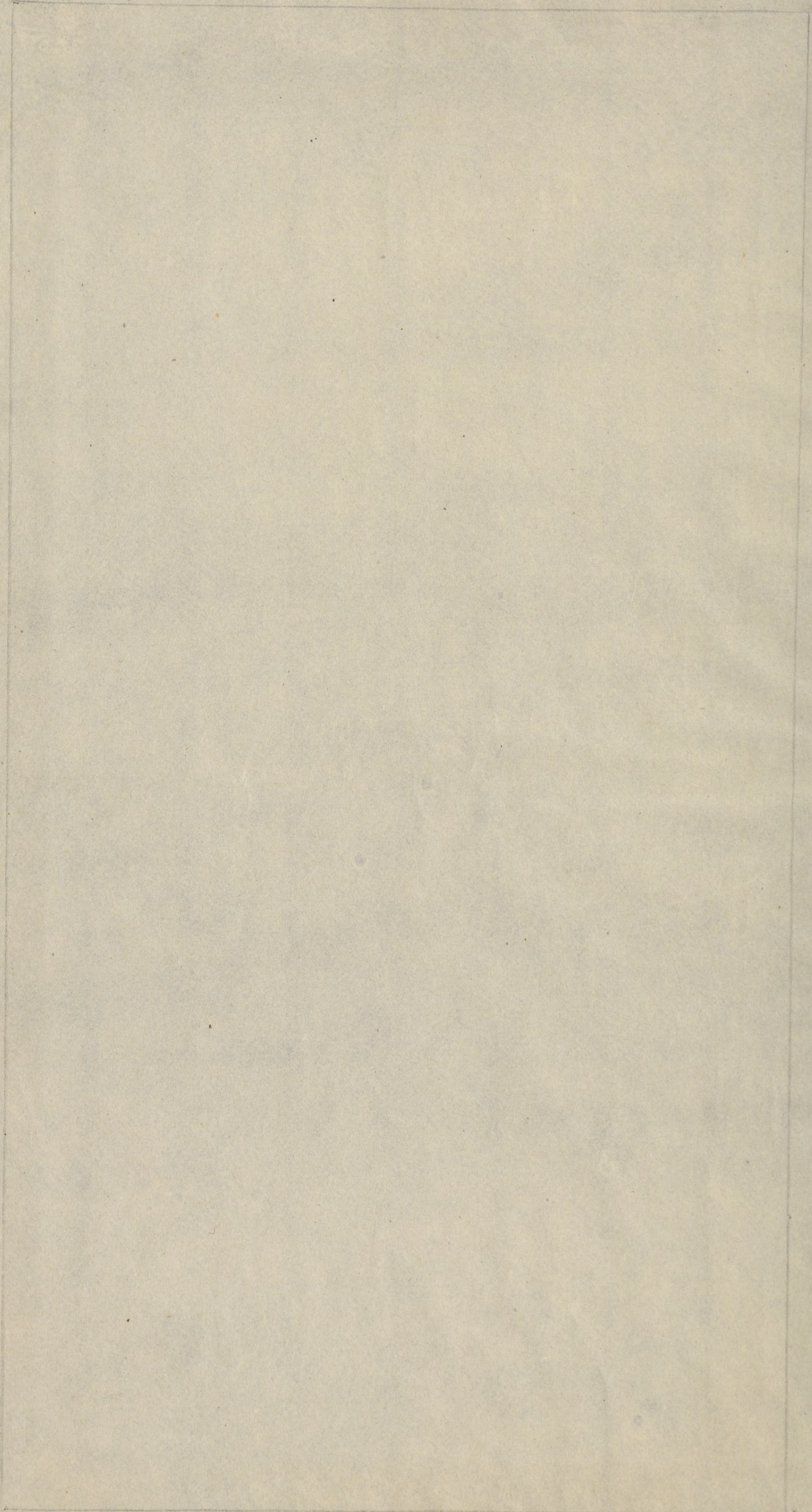
100

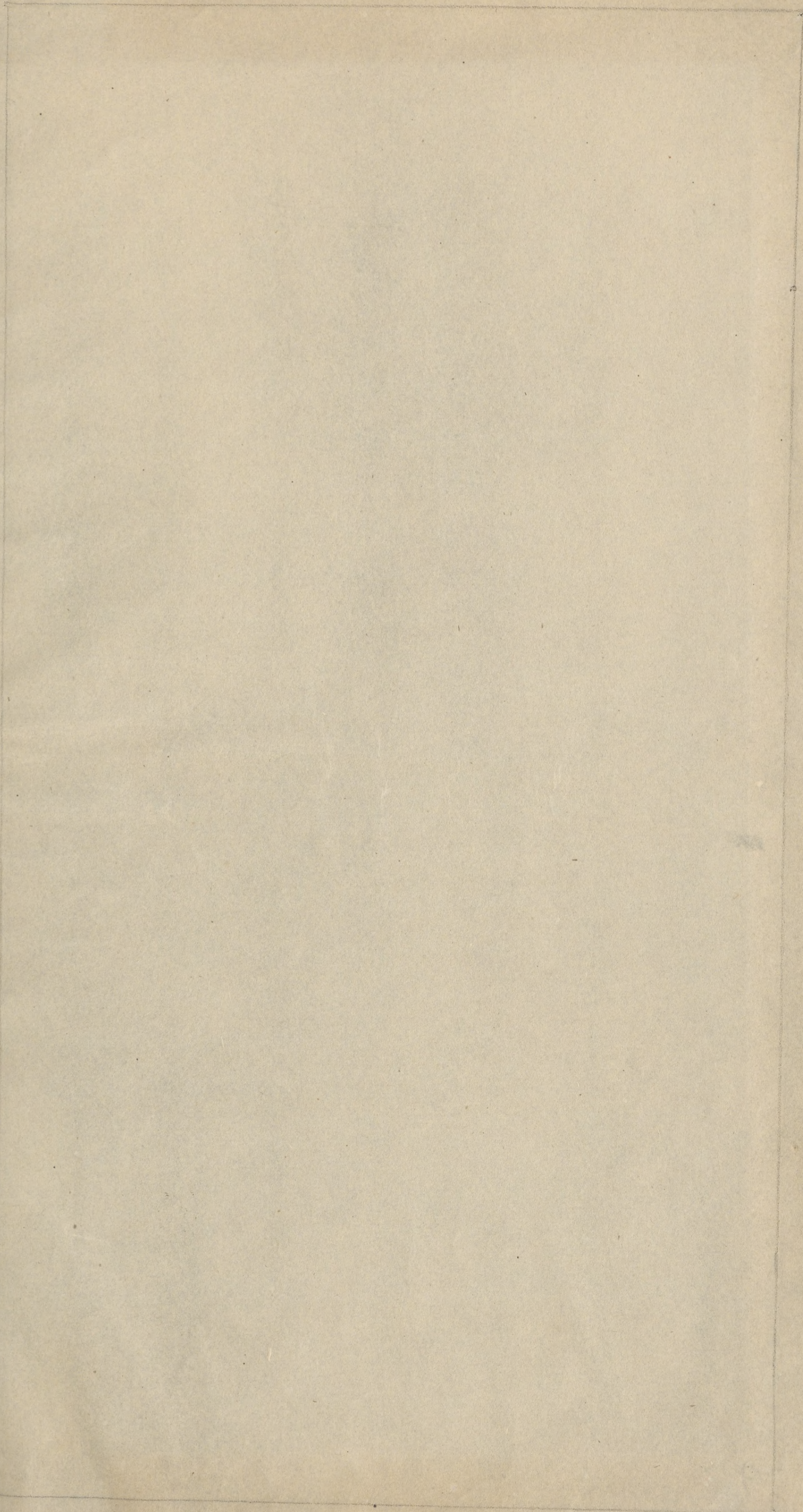
42

43

22

N. Kov. 22
fol. 98

N. Kor. ant.
II. fol. 98.

Spowiedz Krola Pruskiego 1756.

Spowiadam się wszechmogącemu Machiavelowi który uczynił serce moje dalekie od wstydu i tobie Błogostawiony Spinoza, który potrafił uczynić że mi nigdy robak sumienia nie gryzie i który rozum mój uczynił spokojny; i tobie S. Attyla mój dobry Aniele któryś mi w podzięk zostawił dobrą swoją wiarę, ni toś sprawiedliwość ludzką i przyjemność. Tobie sławny Proroku Machomecie, któryś mi wyuczył przez chwalebne czyny Twoje, łacińskie ambicję i pragnienie zrobienia się Panem pod zastoną zarliwości o wiary. Tobie jasny i wielki Kromvelu od którego się nauczyłem respectować Tron i zachować jaki wzgląd być powinien na monarchów. wam godne poszanowania popioły najpobożniejszego godnej pamięci la Matery, którego wysniewicie sięgi kamykaty to przykładne Nabożeństwo, które ja aktualnie

pokazuje Sasom. Inakoniec tobie Cu-
downy s Paris któryś nie, tak Duchou
nie natchnął że moi Postowie kaleci-
li w Imperium, że wiara Protestantow
jest w wielkim niebezpieczeństwie po-
noszenia apressyą wyrzając że od ostat-
niej mojej spowiedzi którą wyrzwał w
Podanie w dzień chwalebnego Męcen-
nika i Króla Jana de Laid zgrzeszy-
łem że do Saxonii niewszedł osmiaz
dniami przedziej, potapatbym w drodze
Sawow rozpruszkonych, zgrzeszyłem że
się bawił nad Piłkietem Saskim w Pirna.
Powinien byłem mieć Puinat wypchnąć
aż na Murzy wiedeńskie i tam natchnąć
Standardy moje nie dawszy exarumaryj
Teressyi kupić jej wojsko i zastawić
mi pod Loboskyc tę ciernią i nieprze-
byta, Janę, o którą wszystkie moje pro-
jecta piękne rozbity się, gdzie owe kon-
trybucye różnego rodzaju, zginęły bez
nadziei. Wco się obrocily owe $\frac{10}{m}$. Rekru-
tow które ja wystat aukcyonowai moje
wojsko, gdzie są, owe $\frac{50}{m}$. Familii którym

Ja myślał karać wykradci dla moich
 krajów rozmorzenia, które z wykrade-
 niem mojej Polityki są puste! wiele na-
 dziei upadłych! myślałem pustoszyć jako
 i ty Bógostawiony Attylo i wzniesiłeś
 podobnym Alarykowi mojemu z dawnych
 żołnierszów faworytowi ale leniwy nie
 przyjaciel powstał przeciwko mnie ka-
 walerja jego kawalerjowa rozproszyła
 moje szwadrony straszkliwe na którychem
 się najbardziej spuszczał i zostawił
 znaki swojej odwagi na grzbietach
 moich rycerzów uciekających. Nakoniec
 byłem przymuszony cofnąć się, w tym
 nieliczna liczebność bandurów i Kroatów
 uganiałi mnie z jednej góry na drugą
 przez co stracił wielką część pięknego
 mego i licznego wojska. Urwali mnie
 Bagarów sztukę, wienioriernie przez
 zamachy szabel najpiękniejszych i wy-
 pudrowanych moich żołnierszy. Prze-
 nikniony ciężkim żalem i tak
 ciężko rozszedł przez mój bardzo
 wielki błąd. Obracam się ku Tobie
 Wielki Machiwelu i proszę cię żebyś

nie posiadował w tych leśch nościach pią-
tą Essencją Twojej Boskiej Polityki. wy-
znaję że będąc młody popełniałem nie-
zborności że pod moim imieniem wysła-
łem cię przeciwna twemu honorowi, ałem
tego grzechu od dawnego czasu odrzekł
się mojemu akeyaniu pokarujęc potym
za wsze że byłem najwierniejszy z Two-
ich dyscyplintow. Protestuję że gorę-
czym pragnieniem ażebym mógł na polym
w praktyce wypełnić twoje ma-
dury. Winieniem Jm. Elektorat Sas-
ki, wojsko Jm. Króla i wszystkie Kasy,
mam im wielką obligację że te subtelne
brantostwa któregoś uniały karzyć w
memoriale moim Le memoire raisonne
którym dowiodł całemu światu
sprawiedliwość moich postępkow prze-
ciwko trzem Potencjom które miały
zuchwatość nieć się na obrzydłości
odemnie i ulegnąć języczce przed 10 lat
Traktat obrony ażebym ja ich wriwcaz
nieobrocit kiedybym czas widział do tego

sposobny. Ty wielki s. Paris któ-
 ryś na swoim grobie pobożnym Jan-
 venistom tyle koxtow przewracai po-
 zwolit, pokrat ażeby Protestanci
 Niemcy i Kolenowic Korda prze-
 wrócili pokiby się pod moją chorągiew
 nie zgromadzili dla obrony wraz
 ze naszą wiary, który niekt Niemysli
 za kłoeie i ażeby mogli na potym wraz
 z Jch braciaż Sasami dzielić się stołko-
 się Praw które Jm daje. Ty chw-
 lebnny Attyfo jasniejszy Proroku Ma-
 chomecie wielki i zawołany Kromvelu
 moi Kochani Patronowie którym ja się
 chce użyci podobnym przez prak-
 tycz enot, które wam chwabę czynią
 spieszcie się wspomagać najwierniejsze-
 go swego Karładowę, któremu najstra-
 śniejszej ze wszystkich przypadk grozi.
 Obiecuje wam wszystkim miejsca powa-
 ne w mojej Kaplicy w Podzdanie jako
 też i w Kaplicy bardzo godnego naj-
 przewielebniejszego Biskupa Wroctawskiego

Nov. aut
v. 11.
f. 126.

Proces przeciw gustom i zabo-
bonom.

Wskazem wobec i każdemu kto obna-
komu o tym wiedzy należy Świec-
kiego i Duchownego Stanu Dyceyji
naszej ludziom Łaski i miłowie-
dzia Boskiego żyjemy. Nieostaco-
wana miłki Christusowej Zbawiciela
naszego zastęga drogi Zbawienia
naszego okup, gdy nas od śmierci
wiecznej i mocy czartowskiej oswo-
bodzi, a dziełstwem Roskim opatrzy
to nam oraz miłowiecnie sprawi, że
nas także Bóg i Zbawiciel nasz przez
podanie nauki w kościele swoim S.
Katolickim na drogę Zbawienia na-
prowadzi abysmy nieśli za tymi
mi i skazitelną żądzę naszą, ale
powszechnych tegoż Kościoła S. trzy-
mając się przykazań, życie mieli
a życie wieczne Ciżna ratym bo
wieczna kara czeka tych którzy ko-

ciota J. nie słuchając ani w Panu Bogu
 ufności swej niepokładając sami sobie
 wynymstne krynie, zjawienia i zabobony,
 a przez to Chytrością węża piekielnego
 zwiędzeni za nią, się na zgubę Dusz
 swoich udają. Tak Dathan i Abiron
Numer. Cap. 16 gdy sobie nad powstanie
 Boskie urząd Kaptanski przygotowawa-
 li, i obrzędy zekonne zuchwale spra-
 wować chcieli. Zywio od Ziemi z fami-
 liami swymi są pożarci, i w tę zgubę
 więcej niż czterysta tysięcy Dusz zro-
 ba pozagnęli. Tak Nadab i Abiu
Levit: Cap: 10 że się wazyli nieporwis-
 conym Bogu ogniem ofiary krynie
 tymże ogniem spaleni zostali tak
Exodi 32 cap. Lub Knażymy Izraelski
 nie kontentując się że tylko mieć chwa-
 ły i odgłos Boski słyszeli, a twarzy
 jego nie widzieli, na pierali się, aby
 takiego Boga mieli, na którego by pa-
 trzy mogli i przeto uleli sobie Cieleca

i jemu ofiary oddawali, Za co dwa-
dziesiąt i trzy tysiące od niego zginę-
ło w Boskiego zginęło. Z tej przyczyny
obawiając się ciężkiej kary Boskiej
gdym nas nie bez serdecznego żalu na-
szego dochodzą wiadomości że ponie-
których tej dycezyi miejscach przez
wymyślone czarłowski wynalazkiem
gusta, wroki i zabobony, wiele dusz
Chrześcijańskich nie zbłądził wiodą
mamy że powinności ostrzec w tym
i mocą kwierkności naszej upomnie-
Dusze Chrześcijańskie nam od Pana
Boga powierzone jakoż ostrzegamy i
reponujemy niniejszym processem że
każdy taki który wymyślone cuda udaje
rozrzuca, pomnaża, do nich wzywa
i namawia w ciężkiej samowolności
zostaje klafwie i świętokradkiej pod-
pada karze. Deuter. Cap. 18. v 10 et 11.
alibi jako też w kościele S. katolickim

in Bulla canonica Domini Gurta wrozek
 i Zabobony wyznia, lub do nich się udaja,
 a jeszcze bardziej gdzie niechodzi Kontempt
 słow, ceremonii i Obrarow swiętych,
 przez każegnywania przez kawieranie
 w drzewa wtorow, lub parnokii, i inne
 wymyślne zabobony pod tejsz kłafwz, a
 orar i pod karz sądu swieckiego pod-
 padaja. Aby zatem takowe swiętokrad-
 kie grzechy i ta nabozenstwem pokryta
 hypokryzja słowy samego Zbawicie-
 la naszego na Pharyzeuszach przeklęta
 Durron Chrzescianskim niebyła na
 potzpienie i liczniej na tym swiecie
 kary Boskiej na nas niesprawadzi-
 ta, zakazujemy surowo mocz kwierz-
 chnosci naszej wszelkich gurtow wro-
 zek każegnywania, odrywania i
 tym podobnych zabobonow orar na-
 tych wstychkich ktorzyby się do nich

udawali, tym bardziej którzyby uposery-
wie poprzestali niechcieli, Który wielką
Kościół S. agtarkany i że się o Absolutyz
od niej przy pokucie i spowiedzi starać
powinni ostrzegamy. Co wszędzie aby
po Kościołach i ambonach tak świec-
kich ksiąg jako i Zakonnych publi-
kowane było rozkazujemy. Dan w Zamku
Ciechocińskim Dnia 10. miesiąca Listo-
pada Roku Pańskiego 1755.

Deklaracya tych Fundamentow które
Króla Jmci Pruskiego nakłoniły z
wojskiem swoim w dziedzinie Państ-
wo Króla Jmci Polskiego Elektora Saskie-
go w Krocky w Berlinie 1756.

Gdy niesprawiedliwy Dwór Wieden-
skiego Przewo Królowi Pruskiemu do tej
miany postępek i przeciwko Krajom jego
mające niebezpieczne zamysły onego przy-
musity dla swego Kraju bezpieczeństwa
przy zgrażającej zawieszce poprzedzić
nieprzyjaciela, który wskazywał do kom-
placacyi uszytione przyjacielskie remon-
stracye i propozycye wgardził; na
wiat puseł więc wzwyż namieniony
Król wzięwszy na uwagę in summum
praepidicium zachodzące konsekwencye,
które przez arcy szkodliwe przeciwko nie-
mu mające intencye przewrotnego dwo-
ru Tatoo rozmnożone być mogą utrzy-
mac się nie może od swojej nieprzyjem-
nej decyzji, według której z wojskiem

swain w Driedrickne Króla Polskiego
Elektora Saskiego Państwa wkraacza
oswiadcza się przed Bogiem i całym
światem że Partykularnie z osobistej
przeiwko Królowi Polskiemu mającej
osobliwej przyjaźni i konsyderacyi,
nigdyby się do wzięcia jakich środków
niebył reselwował, gdyby niestatuta wo-
jenne terazniejsze nieszerzeliwo crasy
a bezpieczestwo swego własnego Państwa
jego wotainie nie przypiewolały. Okoli-
czności które w Roku 1754. zaszły, gdy
swoją od Boga udzieloną Potencją zarzył
dla przekłócenia, aby rzesza niemiecka
od Dworu Wsedeńskiego, Jarżmem obciąż-
zona i jej na ow czas najwypstra gło-
wa oprymowana nie była, są w
swierzej jessere paniszi wszelkie mo-
deracye które Król Jui w tej wojnie
Dworowi Saskiemu czynił lew w
tymsie crarie te dla niego szkodliwe

wzniesione konsekwencye są niemiłej
 każdemu dostatecznie wiadome, kiedy
 mianowany dwor z nieprzyjaciółmi
 Króla Jmci w najbezpieczniejsze wśród
 ligi, swoje wojsko z ostatnim Kłoczowski
 nie tylko Króla Jmci Śląskie Kraje hosti-
 liter nadzredt ale też skądliwie przed-
 sięwzięcie miał, onegoż w Państwach
 swoich i w samym Rezydencyi swojej
 mieście atakował.

Przekonań aby Król Jmci podobnemu
 niebył exponowany przypadkowi ob-
 wiążuje go aby się miał na ostrożności,
 a przy tej sytuacji w której się teraz
 znajduje to pełnić co Regudy nagrości
 karcz.

Ze zaś przeciwko jego wtasnej powol-
 ności naniemione przedsięwzięcie do Sa-
 xonii wkroczenie sądzi oraz karze
 potrzebny tak przeciwko Królowi
 Polskiemu jako też in partu totius
 Europa jako najsolenniejsz deklarował

W. 11. 2
a
fol. 1

W. jako żadne przeciwko namiętnemu
Królowi Polskiemu tak i jego Krajom naj-
mniejszej niema offensuje pro objecto
Intencji; dla tego firmissime upewnia
że jego wojsko niejako nieprzyjacielem
szeregownie dla osoby swojej i swego kraju
bezpieczeństwa wkracza i że namięt-
nemu wojsku nakazuje jako naj-
pilniejszy porządek i najostrożniejszy
obserwować dyscyplinę.

Nakoniec król Jm. nie bardziej
sobie nie życzy, gdy go gwałtowne przy-
czyny nakłoniły do uchylenia tak
nieprzyjemnego kroku, tylko żeby ta
szersliwa zbliżyła się godzina w
której to rekombentowanie niec' będzie
Królowi Polskiemu jego Elektorskie Pan-
stwo jako depozyt znówu oddać,
które jako jego było tak i będzie.

Deliberatoria in A^o 1758.

August Trzeci.

Wielbny w Bogu uprzejmie Nam miły.
Jako wolno Panu zastępców przydawai
Nam coraz nowe do żalu świeżego
materye tak musielismy niłe przyjęci
wszelkie przeciwności, które do tezd wskros
przenikały Serce Nasze; na nastem-
pującą przesłą sejmiową kałencyg
kiedy zatarasowana nam była do
wyjardu droga przez wbrojoną
nieprzyjawnie Szpiedkę Żołnierza
ręka, zapatrywalismy się na ptyngce
z oczu try poddanych Państw Na-
szych Driedziernych, które ciężar
oręża dobytego wyciskał, ile pod
czas ten, który konsekrowany Ra-
dzie publicznej Królestwa Catego
rarem wystawiał Nam i Państw
Naszych tantych okropne wido-
wisko i Ojczyznę zemdloną przez

dawne niedojście Sejmów, i znówu
bez żadnego od Rady Ratunku. Za
ciągamy teraz Uprzejmości waszej
niekiedy w teraźniejszych okolicznościach
przerokności, na następującej w tym
roku według Prawa Sejm abyś nam
otworzył myśl swoją? Które Propozycje
na przyszłym da Bóg Sejmie
nieć mogą w Uniwersałach naszych
miejsce? Wyrzucił to Uprzejmość waszą
nie tylko z Obligacji ku ojczyźnie swo-
jej ale oraz darsz żalowi naszemu
folgę że z doskonałej jego Rady, po-
myślności wszelką wpływai na ojczyznę
naszą mając, łatwo sobie obiecują bez-
dziemny nie żądając więcej, tylko aby
wzrost Pospolita w całości zostając Praw
naszych o dobro dobra pospolitego skut-
ku doznawała. dobrego przyszłym,
uprzejmości waszej od Pana Boga ży-
czeni zdrowia. Dan w Warszawie

dnia XXI. miesiąca Kwietnia Roku
ut supra. —

Kopia listu Jego Królewskiej Mości do
J. O. Księcia Józefa Prymasa de data
z Obozu pod Kienigsztejnem z 21.
Ibris 1756.

Najprzewielebniejszy w Bogu Upieczymie
Nam miły doznawać różnych przeciw-
ności na tym świecie że i my z kupa-
ną do woli Boskiej rezygnacyą powin-
niśmy nie przypuścić by nam żadnego
nad teraźniejszą Ci okumstancę ka-
dunienia, gdy byśmy znalazł się do tego
że do zapalających się wojennych
ogniów, lub z osoby naszej lub z
influencyi Państwa naszych dzie-
dzicznych byli jakkolwiek do tego
pryczyną lub też same przez nas
podniecali ogień Ta była intencya

nasze obwarowania bezpieczeństwa kra-
jom naszym Driedzierzym i arse-
kurowawscy neutralitatis pokojem,
powracali jako najprędzej do Polski;
abyśmy przy zgromadzeniu Stanów
Przewyższypolitej i arsekurowawscy wszystkich
jedności ogólnem, dali do uszerz-
sliwienia kraju na zawrze. Alisci
przyosiwiadzeniu czasu przyjaźni,
i wolnego wojskom przechoda, przez
kraje nasze Driedzierzne pretendo-
wania, na cośmy se zwolili, razem
kraj nasz cały licznym wojska Prus-
kiego Lotnierzom opasany, znale-
zliśmy i doznawali tego muru bez
żadnego wypowiedzenia wojny, cze-
go najcięższa Lotnierz nieprzyja-
cielskiego nie warty się czynić ręka.
W ten czas zgromadziwszy wojska
nasze przy mocnej sytuacji kraju

proponowane Nam do pokoju bez ka-
 rzeza wojny kondyeye przyjąć nie
 mogliśmy. Kondyeye nowieny, które
 przy ostrości swojej nie tylko Elektora
 Saskiego, ale i Króla tak wspania-
 tego narodu zdobyć by niemogły. Je-
 tedy wszyskie raeye które obzerniej-
 może wyrazić wielmożny Kanclerz
 wielki Koronny, tu teraz przytomny
 przytrzymują osobę Naszą; mamy
 jednak w Bogu ufność że wkrótce
 smutek ten w weselsze obróci chwi-
 le i co kolwiek teraz traci Polska przez
 utratę rad swoich będzieny chcieli
 nowym nadgrodnic' za zdaniem
 przytomnego Senatu Extra ordyna-
 ryjnym Sejnem przy tak ciężkim
 dezolacyi Państwa naszych widowis-
 ku ta jedyna dla nas zostaje konso-
 lacyja stysnąć że Królestwa na-

Wrego kraję nie są podobnym niestę-
pliwościom podległe. A lubo rozroznione
mizdry sobą w królestwie naszym znaj-
dują się serca, jednak dla miłości Ojczy-
ny wszelkie jeden do drugiego niesnastki
umorzyć by powinien. Mamy tedy na-
dzieję że uprzejmość wasza zwykłą
swoją przekornością, połączniwszy wszyst-
kich głęboką swoją reprezentacją do
jedności i niewątpiemy że tak chwa-
lebny uprzejmości waszej pracę Bóg
sekundować będzie; i że miłości Oj-
czyzny przeważy się największą moc
jeden do drugiego niechcą; do tego
celu krewne i my zmierzają być i
przy otwarciu pełnym Łask naszych
sercu wszelkiego od Boga żyjemy
szereżcia. Dan w obozie naszym
pod Kienigsztejnem 21. września
1756 Panowania naszego 24. Roku
Augustus Rex.

N. 11 Ko-
rat.
fol. 118.

Reskrypt Jego Królewskiej Mści do
Miasta Wislicy.

Stawetnym Burmistrzowi, Wojtowi i całej
Radzie miasta naszego Wislicy w Wojewo-
dztwie Sandomirskim a Powieci Wi-
slickim leżęcego wiernie Nam miłym
Taskę naszą Królewską Stawetni wiernie
Nam mili. Ponieważ tempus edax
rerum mury i Baszty około miasta
wernościom warzych do ostatniej przy-
prowadzi ruiny że w tym czasie tyl-
ko onych znaki i rudera zostają,
które przejeżdżającym i przechodzą-
cym publiczną drogę ninantur pe-
nicatium; więc de suprema potestate
Nostra Regia porwałamy wielebnyemu
w Bogu Michałowi Wodziekiemu Dzie-
kanowi katedralnemu Krakowskiemu,
Czerwińskiemu Mogiłskiemu Kommen-
dataryalnemu Opatowi Podkanclerzemu
Korony do dobr w Possesyi jego będących

rez-
uone
naj-
N. 11 Kor.
ext.
fol. 118.
szeryk
nastki
dy na
yktg
szyst-
g do
k chwa
Bog
i oj-
g noc
tego
iemy i
rych
ny
ym
ia

te rozwaliny rozbić i wywozić tyle
ile mu potrzeba będzie, względem które-
go pozwolenia naszego wiadomości wasze
uwiadomiamy; Onym przykazujemy
abyście za każdą wykazywaną pomienio-
nego Wielebnego w Bogu Podkanclerze-
go Koronnego lub z jego zaniechania po-
stawnym rozbić i wywozić
tych rozwalin niebroniłi tak sami
przez siebie jako też przez subordy-
nowane osoby. Waco dla większej wagi

Uniuersal

August III 1741

Wszem wobec i każdemu osobna
komu o tym wiedzieć należy mianowi-
cie jednak W.W. U.U. Senatorom Dy-
gnitarzom urzędnikom Ziemiom i
Grodzkom tudzież wszystkim Mie-
ścianom i Obywatelom jakiegokolwiek

kondycyi na Pogranieru Rosyjskim
 mierzkajacym Uprzejmie i wiernie Nam
 miłym przy offiarowaniu Łaski naszej
 Królewskiej do wiadomości podajemy
 Wielmożni i Mł. Uprzejmie i wiernie
 Nam mili. Ponieważ ustanowienie
 Dwor Rosyjski przez Swego Urodzonego
 posta u dworu Naszego będącego repre-
 zentuje nam, że Księgowie Rosyjscy
 ukrywają się po różnych miejscach
 Państw Naszych Koronnych i w. x. l. l. l.
 którzy przybierają sobie mając podda-
 nych Naszych różnej kondycyi i z
 niemi granice Rosyjskie najędrzej,
 i tym wielkie excessa i inkonweni-
 encye czynią z ujemną szkodą publick-
 nego i detrymentem partykularnych
 osob. Preumu chcąc zabierać Umysł-
 liśny terarniejczy Uniwersał wydać
 którym swoeno przykazujemy wszyst-
 kim obywatelom tak Koronnym jako
 też i w. x. l. na celu pogranicza

Rosyjskiego niefrakajczym, aby takow
wych zbiegow w domach swoich nie
przechowywali i żeby się z niemi
nie Toczyli i w żadne kontrachty ko-
intelligencye i spiski na szkodę kraju
Rosyjskiego nie wchodzili i onym że
żeby żadnej pomocy rady i wspomoc-
zenia niedawali moeno rozkazuje-
my mając wzgląd na prawo dobre
go Sasiedztwa i traktaty wiczyrste
który to universał nasz aby do
wszystkich wiadomości mógł dojść
on pogrodach i Parachiach na Pogra-
niczu Rosyjskim będących publika-
wai rozkazujemy i dla lepszej wiar-
przy podpisie ręki naszej Pieterze Koron-
ny przyeismaj rozkazeliśmy. Dan
w Warszawie dnia XV. marca.
Roku Pańskiego 1760. —

ko
nie
ii
ko
aju
ke
mo
ije
obse
ste
do
roju
gra
lika
wian
oron
Dan
a.

